

VEŽĖ MANE
IŠ NAMŲ

Tautos genocido 58-osioms metinėms

Balys Auginas

Ir vėl penkiasdešimt aštuntasis birželis nuvys kaip ir tie, kuriuos laiko vėjas nupūtė užmarštin. Bet tie 58 žaliai lapojusių birželių, virtusių praeities dulkėmis, skaudžiai pražygiavę pro mus nuo anų mūsų tautos juodųjų trėmimų dienų, vis dar žydi lietuvio atmintyje. Ir mes, kol būsim gyvi, jų niekados nepamiršime! Tiesa, mes patys atmename tik tą pirmąjį išvežimą 1941 metų birželio 14-ąją, tuos trėmimus, nes juos išgyvenome.

Bet Lietuvoje bolševikų valdymo metu iš viso buvo aštuoni stambios apimtios trėmimai. Pirmasis, kaip jau minėjau, mūsų išgyventas Lietuvoje ir daugelį paskatines pasirinkti karo pabėgėlio kelią, įvyko 1941 m. birželio 14-tąją. Antrasis – 1946 m. vasario 18 d., trečiasis – 1947 m. gruodžio 17 d., t.y. prieš pat Kalėdas. Ketvirtasis įvyko 1948 gegužės 22 d., penktasis – 1949 m. kovo 24 d. šeštasis – 1949 m. gegužės 27 d., septintasis – 1950 m. kovo mėn., aštuntasis – 1953 m. spalio 2 d. Buvo Lietuvoje ir daugiau "valymų", tik kiek mažesnių. Kaip okupantų buvo sakoma: "išbuožinama", apvaloma nuo "nepageidaujamo elemento". Išvežimai vykdavo naktimis, pasalūniškai ir netikėtai, viešai neskelbiant tų "valymų"...

Ir štai net po 58-erių metų dar Lietuvai nėra atitaisyta ši kruvina tautžudystės žaizda! Štai ir dabar – jau laisvoje Lietuvoje – per devynerius metus pasaulis apie tai nenori girdėti, abejingai praeina pro genocido padarytas žaizdas Lietuvai. Pasaulio didieji neužsimena, kad Lietuva neteko beveik trečdalis savo tautos narių. Tuo tarpu kalbama apie S. Miloševičių kaip apie antrąjį Hitlerį, bet niekas neužsimena apie Stalino sėbrų vykdytas žudynes! Tad kur yra pasaulio politikų sąžinė? Kur toji teisybė, užuojautos žmogui jausmas? Nūnai ir patys budeliai, tie patys rusai, jau kaltina nuo jų nukentėjusias Baltijos tautas neva dėl rusiakalbių teisių nepaisymo. O kur gi tie šimtai tūkstančių lavonų – nekaltų mūsų tautiečių, okupantų rankomis nukankintų ir pakastų netgi ne kapinėse, o užverstų duobėse?

Pasaulis kalba apie tautų teisę gyventi, žmogaus laisves, o pats netiki tuo! Atrodo, kad mažesnės tautos neturi teisės būti laisvos ir savarakiškai pasirinkti savo valstybės santvarką! Čecėnai ir kurdai seniai laukia laisvės, kraujuodami vergijoje, bet ir čia pasaulis lieka aklas ir kurčias!

O mes kasmet minime to lietuvių tautos genocidinio trėmimo sukaktis, tuos šiurpius tautos naikino, bet kurias tarptautinės sutartis trypančio savivaliavimo vaizdus. Nėra lietuviškos šeimos, kurioje nepralieta ašarų dėl savo šeimos nario, kurios nebūtų palietusi kruvina budo ranka. Nėra Lietuvoje šeimos, kurios namų slenksčio nebūtų peržengęs pasalūniškas žudikas su raudonuoju mirties piautuvu...

Ne aukso gromatėlę, bet popieriaus skiautelę, pageltusią lyg gedulo žvakę, laikau savo rankose. Tai paprastas lakštas popieriaus, išplėštas iš mokinio sąsiuvinio, kuris per svetingas rankas atklydo į mano drebantį iš skausmo delną... Jį skaitant – dar ir po tiek metų – ranka nenorom suvirpa, kaip ir anam rašančiajam tada virpėjo širdies stygos:

"... mus išvežė iš namų į stotį. Krovė, tarsi gyvulius kokius į prekinius vagonus. Ir į galvijinius irgi grūdė... O duris ir langus aklina užkalinėjo lentomis. Žmonės troško ir alpo vagonuose. Kūdikiai mirė ant motinos rankų, ir niekas nebuvo prileidžiamas paduoti gurkšnį vandens ar duonos žiauberėlę...

...ir taip išlaikyti be maisto ir be vandens visą dieną, tik kitos dienos vidudienį pajudėjome. Daug neatlaikė. Mirė ir tavo..."

Pageltusi skiautelė jau šimtąjį kartą man pasakoja vieno iš tūkstančių likimą.

Ir riedant traukinio ratams, paliekant saulės ir gimto vėjo glamonėjimus klonius, vykstant į nežinomą vergiją, iš užkaltų vagonų su raudomis, verksmais ir nevilties šauksmais sklido graudi lietuviška daina. Dieve, ši daina ėjo iš pačios širdies gelmių! Tai buvo beviltiškas mažo paukštelio šauksmas plėšraus vanago naguose! –

Poezijos popietėje dalyvavę poetinio žodžio kūrėjai (iš kairės): Dalia Staniškienė, Balys Auginas, Aurelija Balašaitienė ir svečias iš Lietuvos – poetas ir kino režisierius Vytautas V. Landsbergis.

R. Bistricko nuotr.

Raudojo ir pasilikę tėvynėje: našlaičiai vaikai – tėvų, vyras – žmonos ir kūdikio. Ašarojo ir dangus, sodriu lietu laistęs tremtinių paliekamą Lietuvos žemę

.....

Toji sūkuringoji vėtra nušlavė šimtus tūkstančių mūsų tautiečių, išraudama iš savosios žemės ir galingus užgrūdintus ažuolus, ir tas gležnutes atžalas jaunučio atžalyno, vos tepradėjusio leisti šaknis savo tėviškėje.

Ir po daugelio metų mes kalbame su jumis, kurie esate žiaurių svetimųjų rankų išrauti iš gimtosios žemės iščiaus. Mes šiandien susimąstome ties Jūsų išbarstytų pelenų sudaužyta urna... Ir mus gyvenimas išmokė, davęs patirties, kad nėra nieko skaudesnio pasaulyje, kaip netekti savo namų, gimtosios žemės...

Ir žinome, kad nėra nieko gražesnio, kaip atsigulti amžinajam poilsiui į purius, tėviškės vėjo kedenamus protėvių žemės patalus! Koks saldus ir mielas yra amžinasis miegas, kai tavo žydinčios žemės veido nemindo kaustytas tirono batas!

Ir šį tragiškųjų birželio išvežimų minėjimą baigsiu mūsų brolių ir sesių šauksmu iš Sibiro taigų, jų skausminga malda: "Viešpatie, neleisk mums sušalti Sibiro ledynuose. Per tundrą, šaltą taigą leisk keliais pareiti į tėvų namus. O jeigu mus užkas Sibiro platybėse, gerasis Dieve, nuo Lenos, Angaros, Jenisiejaus krantų, nuo Laptevų jūros leisk mūsų tautiečiams surinkti mūsų kaulėlius ir grąžinti į Tėvynę..."

.....

"Tikėkim, tikėkim, tikėkim -
Tikėjimas kalnus nuverčia,
Ir vėl nepasiekiamo siekim
Per patirtį skaudžią ir karčią"
Bernardas Brazdžionis

Bernardas BRAZDŽIONIS

KLAUSIMAS VĖJUI

*Tėvynėn grįžę kaukolės nemato ir negirdi,
Sugrįžę kaulai nėkalba ir nieko nebesako.
Tik skauda plakti nenustojusią širdį,
Tik verkia siela, kai akis namų neranda tako.*

*Ko verkia mirusieji, ko sugrįžę į tėvynę,
Ilgarkoje ko rauda palikti gyvieji,
Ar atsakytumei, dangau, nuo skausmo alavini,
Ar atsakytum tu, ledini šiaurės vėjau?*

Leonas JOVAIŠA

LIETUVOS BYLA

*Jis nutūpė ant mano delno
sunkių plėšrūno skridimu
ir kerta ranką, veidą švelnų
aštrių sukumpusiu snapu.
Bet aš šeriu jį darbo vaisiais
dienom ir vakarais ilgais –
jis trankosi sparnais juodaisiais,
ir drasko vis mane nagais.*

*Jis trypia man mintis ir širdį,
gyventi prarandu viltis,
šaukiu: "Gana! Šalin!" – Negirdi...
Ne, šauksmas jo nenubaidys.
Šaukiu seniai, seniai kovoju,
su smūgių griaušančia jėga.
Parklupusi prie paukščio kojų
vis dar keliuos sukrūvinta.
Keliuos skausmingai ir iš lėto –
alpi naujų žaizdų srūva.
Pakilsiu aš nenugalėta,
nes aš – Praamžio Lietuva.*

*Plėšrūnas vis labiau įkimba,
panūdęs sukapot mane.
Laimėsiu dvikovą lemtingą!
Sveika būk, Laisvės pergale!
Aš kopsiu vėl į gėrio būvį
tautos dorybėm ir tiesa,
nes lemta man per amžius būti
vaikų vaikams gyva dvasia.*

Šiame numeryje:

Kieno užsakymu išniekintas Lietuvos himnas? –	3 p.
Ko A. Čiubais ieškojo Vilniuje?	4 p.
Poezijos pavasaris lietuvių telkiniuose	6 p.
Jaunojo mokslininko sėkmė	8 p.
Ar lankėtės Holden Arboretum?	10 p.
Kultūros renginiai	11 p.
Kam užkliuvo skautų įžodis?	12 p.

Girdėta iš Vilniaus

• **NIEKŠYBĖ!** Vašingtone esantis Holokausto muziejus parodai apie Kauno žydų getą išleido kompaktinę plokštelę, kuriame tarp geto kalinių dainų įrašyta su žydišku akcentu "giedama" Lietuvos himno parodija. Joje Lietuva vadinama "kraujuota žeme", kuri turėtų būti "prakeikta per amžius". Be to, dar sakoma: "Tegul dega jūsų miestai ir visi kaimai, ir laukai. Žūkit jūs, kaip žudėt mus, per visus amžių amžius".

• **NUTRAUKTA SUTARTIS.** Svarbiausiu praėjusios savaitės įvykiu "Lietuvos aidas" vadina konservatorių ir krikščionių demokratų partijos (LKDP) koalicijos sutarties nutraukimą. Iš tikrųjų ta sutartis jau seniai negaliojo: konservatoriai su savo partneriais nesitarė. Reikia tik prisiminti koalicijos erzėlį dėl švietimo ministro. Zigmas Zinkevičius daug nuveikė, steigdamas lietuviškas mokyklas rytų Lietuvoje, tačiau buvo pašalintas. Laviruodami pokomunistinėje erdvėje tarp ateities ir praeities jėgų, konservatoriai paaukojo akademišką. Dabar Lietuvos švietimo reforma stringa, mokyklos ir mokytojai sutrikę, prarandamas laikas, patiriami didžiuliai moraliniai nuostoliai. O konservatoriai, save vadinantys dar ir Tėvynės sąjunga, palaiko kosmopolitizmą. Kai kurie politikos apžvalgininkai tikina, kad ir LKDP praras pozicijas.

• **NAFTA.** JAV bendrovė "Williams International" galės įsigyti iš viso 66 proc. Lietuvos naftos koncerno "Mažeikių nafta" akcijų. Tai numatančias įstatymo pataisas priėmė Seimas. "Už" balsavo daugiau nei pusė visų Seimo narių - 71 buvusios valdančiosios koalicijos narys. 14 Centro sąjungos frakcijos narių balsavo "prieš". Balsavime nedalyvavo LDDP ir Socialdemokratų frakcijos.

• **DERYBŲ PABAIGA.** Penkerius metus su pertraukomis vykusios derybos dėl Lietuvos ir Latvijos jūros sienos jau baigiamos. Gegužės 27 d. Lietuvos derybininkų vadovas ambasadorius Rimantas Šidlauskas ir Latvijos derybininkams vadovaujantis Užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretorius Maris Riekstinis suderino dvišalę sutartį dėl teritorinės jūros, išskirtinės ekonominės zonos ir žemyninio "šelfo" atribojimo Baltijos jūroje. Derybose galutinai suderinta linija, kuri skirs Lietuvos ir Latvijos teritorinius vandenius nuo kranto iki pat Švedijos žvejybinės zonos. Kad sutartis įsigaliotų, ji dar turės būti patvirtinta abiejų šalių parlamentuose.

• **ISPĖJIMAS.** Aukšti Jungtinių Amerikos Valstijų pareigūnai pokalbiuose su Rusijos Vyriausybės atstovais domėjosi naftos tiekimo nutraukimu "Mažeikių naftos" bendrovei. Oficialiojo Vašingtono nuomone, "tokie veiksmai pakenks pastangoms plėtoti Rusijos, Baltijos šalių ir JAV energijos bendrovių ryšius". Gegužės 24 d. "Mažeikių nafta" buvo sustabdyta, nes nuo gegužės vidurio negavo žaliavos iš Rusijos. Gegužės 27 d. Rusijos kuro ir energetikos ministerija atnaujino naftos tiekimą Mažeikių naftos perdirbimo įmonei.

• **SEKTANTAI.** Per šešerius savo gyvavimo Lietuvoje metus Jehovos liudytojų bendruomenė sukaupė didžiulį turtą: įvairiose vietovėse iškilo milijonų vertės pastatai, bendrijos vardu įregistruotos dešimtys įvairiausių automobilių. Turtus krauna sektos nariai, dirbantys ne už pinigus, o tik už maistą ir stogą virš galvos. Sektai pavyko suburti ir kelių dešimčių nemokamų darbininkų grupę: Kauno rajone, Giraitėje, esančioje jų būstinėje tik už nakvynę ir maistą triūsia 20-30 sektos narių. Čia įvairius darbus dirbantys žmonės vakarais neiškeliauja namo. Iš įvairių Lietuvos kampelių į Giraitę atvažiuavę žmonės prarado viską. Už juos nemokami mokesčiai, tad senatvėje ar ligos atveju šie žmonės negaus valstybės paramos.

• **PRAGYVENIMAS.** Vieno namų ūkio nario pajamos šių metų pirmą ketvirtį buvo 422 Lt per mėnesį, iš jų piniginių pajamų - 355.4 Lt. Kylant kainoms, realios pajamos padidėjo tik 5.3 proc., - rašoma Statistikos departamento leidinyje. Pagal gyvenimo lygį pasiturinčiausi save laiko tik 1.6 proc. kaimo gyventojų, vidutiniškai 69.8 proc., vargšais 28.7 proc. Kad namų ūkio lygis per pastaruosius 12 mėnesių pagerėjo, mano tik 8.5 proc. gyventojų, 50 proc. - kad jis nepasikeitė, o beveik 40 proc. teigė, kad jų gyvenimas pablogėjo. Apklaustųjų manymu, pragyventi didmiesčiuose reikia daugiau lėšų: esant vidutiniams poreikiams - 851 Lt, o minimaliems - 410 Lt vienam asmeniui per mėnesį. Kaime vidutiniškai išsilaikyti užtektų 553 Lt, išgyventi - 278 Lt per mėnesį.

• **PINIGAI.** Gegužės mėnesį Lietuvos valstybės skola buvo 10.693 milijardai litų. Ji sudarė 23 proc. bendrojo vidaus produkto (BVD). Pagal Vyriausybės patvirtintus rodiklius valstybė gali pasiskolinti ne daugiau kaip 24 proc. BVD. Per mėnesį skola išaugo 472 mln. litų. Litas gali būti devalvuotas 10-20 procentų, nes Lietuva - labiausiai nuo Rusijos krizės nukentėjusi Baltijos valstybė, turinti didžiausią einamosios sąskaitos deficitą, tvirtina Švedijos "Skandinaviska Enskilda Banken" specialistai. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Antrajam tūkstantmečiui baigiantis tenka pripažinti, kad pasaulyje moterys jau išsikovoję lygias teises. Net ir atsilikusiose valstybėse moterų ignoravimas pamažu nyksta. Patarlė, kuri sako, kad vyrai valdo pasaulį, o moterys valdo vyrus, jau tampa atgyvena. Praeitą mėnesį net arabiškasis Kuveitas paskelbė dekretą, kuriame nuo 2003 metų moterims suteikiama teisė rinkti ir būti išrinktoms į demokratiškai sudaromą parlamentą. Beje, toje šalyje balsavimo teisės neturi ir kai kurie vyrai.

Gegužės 26 d. baigėsi mokslo metai JAV karo laivyno akademijoje (*Annapolis, Maryland*). Akademiją baigė 868 kariūnai. Net 15 proc. sudaro kariūnės. Tarp geriausių studentų, pasižymėjusių nepriekaištingu elgesiu, mokymosi rezultatais ir visuomenine veikla, pirmąją vietą laimėjo kariūnė *Mary Godfrey* iš *Wisconsin*. Antroje vietoje liko iš *Vietnamo* kilusi studentė *Josephine Nguyen*. Tarp geriausių akademijos auklėtinių merginos užėmė taip pat 4-tą, 6-tą, ir 9-tą vietą.

Ne paslaptis, kad ateinančiuose JAV rinkimuose,

MOTERYS POLITIKOJE

kuriuose bus renkamas ir naujasis prezidentas, savo kandidatūrą iškels ir respublikonė *Elizabeth Dole*, kurios vyras *Bob Dole* kandidatavo į prezidento vietą 1996 metais. *E. Dole* turi galimybę tapti pirmąja moterimi - JAV prezidentė. Valdant prezidentui *R. Reagan*, ji 1983-1987 metais buvo JAV transporto ministrė (sekretorė). Prezidento *G. Bush* valdymo laikotarpiu *E. Dole* 1989-1991 metais vadovavo darbo departamentui. *E. Dole* yra teisininkė, kilusi iš Šiaurės Karolinos (*North Carolina*) valstijos. Ji tarnavo valdžios įstaigose prie šešių JAV prezidentų.

Žinių tarnybos neabejoja, kad dabartinio prezidento žmona *Hillary Rodham Clinton* iškels savo kandidatūrą į Niujorko senatorės vietą, iš kurios pasitraukia ilgametis senatorius *Daniel Patrick Moynihan*. Dabartinė "pirmoji ponija" *H. Clinton*, gimusi Čikagoje, baigusi *Yale* teisės universitetą, jau seniai domisi politika. Kai kurie komentatoriai laiko ją gudresne už jos vyrą.

JAV Senate šiuo metu yra devynios moterys. Atstovų Rūmuose iš 435 narių yra 56 moterys. Atskirose valstijose moterų politikų skaičius irgi didėja. Į valstijų seimelius išrinktos 1,652 moterys. Trys išrinktos valstijų gubernatoremis: *Jane Dee Hull* - Arizonoje, *Jeanne Shabean* - *New Hampshire* ir *Christine Todd Whitman* - *New Jersey*. Pastaroji pagal valstijos konstituciją daugiau negali kandidatuoti į gubernatūrą.

vieta. Todėl *Ch. T. Whitman* bandys tapti senatore. Įdomu, kad jos pagrindinis konkurentas yra tas pats demokratas *Jim Florio*, kurį ji nugalėjo prieš 6 metus, laimėdama gubernatoriaus rinkimuose.

JAV istorijoje tik 22 moterys yra turėjusios postus vyriausybėje. Šiuo metu tokias svarbias vietas užima septynios moterys. Aukščiausioje pozicijoje yra atsidūrusi valstybės sekretorė *Madeleine Albright*. Teisingumo departamente *Janet Reno* yra pirmoji moteris, užėmusi vyriausiojo prokuroro vietą.

Tarp valstijų, kuriose moterys vaidina svarbų vaidmenį, labai pasižymėjo Arizona. Čia 1998 metų rinkimuose visi svarbiausi valdžios postai atsidūrė moterų rankose. Gubernatore tapo *Jane Dee Hull*, valstijos sekretore išrinkta *Betsey Bayless*, izdininke - *C. Springer*, švietimo vadove - *Lisa G. Keegan* ir vyriausia prokurore - *Janet Napolitano*.

Spėjama, kad būsimuose rinkimuose moterų skaičius JAV Kongrese dar padidės. Galimas dalykas, kad kandidatuos ir jaunesnio amžiaus politikės. Šiuo metu jauniausia JAV senatorė yra *Blanche Lambert Lincoln* iš *Arkansas*. Ji jau buvo Atstovų Rūmų narė, tačiau 1996 m. nebekandidavo, nes laukėsi kūdikio. Gimęs dvynukams, *B.L. Lincoln* buvo išrinkta į Senatą. Dabar jai - 39 metai.

Keliais sakiniiais

• Gegužės 27 d. Tarptautinis Hagos tribunolas dėl karinių nusikaltimų apkaltino Jugoslavijos prezidentą Slobodaną Miloševićių. Jis kaltinamas dėl albanų masinių žudynių, genocido, kankinimų, prievartavimų, Kosovo gyventojų sodybų naikinimo.

Vyriausioji Tarptautinio teismo prokurorė, kanadietė teisininkė Louise Arbour įsakė tarptautinei policijai suimti ir perduoti teismui ne tik prezidentą S. Miloševićių, bet ir kitus karo nusikaltėlius: Serbijos prezidentą Milaną Milutinovičių, Jugoslavijos vicepremjerą Nikolą Sainovičių, Jugoslavijos kariuomenės štabo viršininką Drago liubą Ojdaničių, Serbijos vidaus reikalų ministrą Vlakjo Stojiljkovičių. Kaltinimo aktas susideda iš 42 lapų, kuriuose surašytos daugelio nužudytų žmonių, tarp jų ir vai-

kų, pavardės. Prie bylos prijungtos masinių laidojimo duobių nuotraukos. NATO aviacijos žvalgyba įteikė tribunolui 43 naujų laidojimo duobių nuotraukas.

• Indijoje įvyko neeilinis Kongreso partijos suvažiavimas, kuriame 1,400 delegatai prašė buvusio premjero Rajiv Gandhi našlės Sonios nepasitraukti iš partijos pirmininkės posto. Ji pasitraukė gegužės 17 d., nes trys Kongreso partijos veikėjai pareiškė, kad Indijos premjeru ar prezidentu gali būti tik Indijoje gimęs žmogus, o ne koks nors svetimšalis. Kaip žinoma, Sonia Gandhi yra italė. Ypatingasis partijos suvažiavimas išmetė tris Sonios kritikus ir maldavo, kad Sonia, jei reikės, tap-
tų ir Indijos premjere. Indijoje, kuri turi 880 milijonų gyventojų, artėja parlamento rinkimai. Politinių partijų yra

per 50. Sonią išmoko *hindi* kalbą. Svarbias politines kalbas jai padeda parašyti 27 metų amžiaus duktė Prijanka.

• Diplomatai kelionės, kuriose bandoma išspręsti Jugoslavijos konfliktą, vyksta toliau. Komentatoriai tvirtina, kad Rusijos prezidentas B. Jelcin ir Jugoslavijos S. Milošević nemėgsta vienas kito dar nuo 1991 metų, kai komunistai Maskvoje bandė jėga pašalinti buvusį Sovietų Sąjungos prezidentą M. Gorbačiovą. B. Jelcin žino, kad komunistas S. Milošević labai troško, jog Kremliuje laimėtų komunistų sąmokslininkai. Jis buvo labai susistatęs prieš Borisą Jelciną.

• Makedonijoje labai šil-
tai buvo sutiktas Kosovo albanų vadas Ibrahim Rugova, kuris apsilankė pabėgėlių sto-

(Nukelta į 3 p.)

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. – Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams – \$35.00, pusei metų – \$20.00, pima klase – \$58• Oro paštu į užsienį metams – \$110.00. • Atskiro numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašyti rašiniai nespausdinami.

Redakcijos skiltis

Niekšybės viršūnė

Gal būt apie šį šurpą, sa-
vo įžulumu ir niekšišku
pritrenkiantį Lietuvos įzeidi-
mą taip ir būtų nutylėta arba
apsiribota "kameriniu" pro-
testuku. Tačiau jo nenutylėjo
užsienio lietuviai. Antanas
Kramilius iš Sidnio "Kauno
dienai" pasiuntė laišką, pava-
dintą "Išniekinta tautos gies-
mė". Jis išspausdintas gegu-
žės 29 d. Iš šio laiško sužino-
jome apie eilinį – ne pirmą ir,
matyt, ne paskutinį – Vašing-
tone veikiančio Holokausto
muziejaus išpuolį prieš Lie-
tuvą. Pasirodo, kad parodai
apie Kauno žydų getą, beje,
jau nuskambėjusiai tautinės
neapykantos kurstymo ir isto-
rijos klastojimo potekste, bu-
vo parengtas dar vienas "eks-
ponatas". Tai vadinamoji
"CD" – kompaktinė plokštelė,
kurioje tarp geto kalinių
dainų įrašytas su žydišku ak-
centu atliekamas išsityčioji-
mas iš Lietuvos himno. Kaip
rašo A. Kramilius, himno iš-
kraipyme Lietuva vadinama
"kraujuota žeme", kuri turėtų
būti "prakeikta per amžius".
Ten girdime net tokius žo-
džius: "Tegul dega jūsų mies-
tai ir visi kaimai, ir laukai.
Žūkit jūs, kaip žudėt mus,
per visus amžių amžius".

Kiti didieji Lietuvos laik-
raščiai apie tai kelias dienas
tylėjo. Gal nelaikė šio įvykio
dėmesio vertu dalyku, o gal
dar vadovavosi senu sovietinės
spaudos įpročiu, kad tau-
tinės garbės sąvoka esanti at-
gyvena. Net neužsiminė apie
tai nei Lietuvos Seimas, nei
"laikinoji" ir "naujoji" vy-
riausybės, nei kitos institucijos.
Tačiau ypatingai šurpau-
skandalo nutylėti jau buvo
nebeįmanoma.

Ką nuveikė tie, kuriuos
Lietuva ištinko jai atstovauti
pasaulyje? Ko griežėsi "di-
džiosios" politinės partijos:
konservatoriai, krikščionys
demokratai, centristai, social-
demokratai ir vadinamieji
"darbo demokratai"? Ko
ėmėsi Lietuvos mokslininkai
ir menininkai? Kol kas žino-
ma tik tiek, kad Užsienio rei-
kalų ministerija "per ambas-

dorių Vašingtone Stasį Saka-
lauską pareiškė **muziejui**
griežtą protestą ir **prašymą**,
kad ši plokštelė daugiau ne-
būtų platinama."

Holokausto muziejaus di-
rektorė *Sara Bloomfield* lai-
ške, atsiųstame į Lietuvos am-
basadą, rašo: "Įtraukdami šią
dainą į kompaktinę plokštelę,
mes, žinoma, joku būdu
nenorėjome įzeisti šiandieninės
Lietuvos žmonių ir Vy-
riausybės ar suversti jiems
atsakomybę už kai kurių
tautiečių kolaboravimą su
naciais". Anot direktorės, šis
"nesusipratimas" nepakenks
"ypač produktyviems ir šil-
tiems" muziejaus santykiams
su Lietuvos Vyriausybe ir
įvairiomis jos institucijomis.
Tačiau, kaip ir dera šiam tar-
tiufiškam atsakymui, laiško
pabaigoje nurodoma, jog "ne-
pavyks padaryti to, kad šis
įrašas netaptų prieinamas dar
didesniam skaičiui žmonių".
Kitaip sakant, platinomė ir
platinsime. Šmeižėme visame
pasaulyje, ir toliau šmeižime!

Visai neseniai Šiaulių
miesto delegacija lankėsi Da-
nijoje. Ir štai toks "sutapi-
mas": didžiuliu tiražu išei-
nancijame Danijos laikraštyje
buvo išspausdinta, kad Lietu-
voje Antrojo pasaulinio karo
metais žydų žudyme dalyva-
vo 3.5 milijono gyventojų.
Kitaip sakant, visų tautybių
Lietuvos žmonės, net vos gi-
mę kūdikiai jau griebė šautu-
vus ir dalyvavo holokauste.

Visuose tokios rūšies iš-
puoliuose nė vienu žodžiu
neužsiminta, kad Lietuva
buvo okupuota, kad Antrojo
pasaulinio karo išvakarėse
pergyveno kruvinąją Birželio
14-ąją, kad iki to beprotiško-
jo karo Lietuvoje ramiau, ne-
gu bet kur kitur, gyveno šim-
tai tūkstančių žydų. Kodėl,
kai Lietuva po 50 metų atkū-
rė nepriklausomybę, staiga
išlindo naujieji "holokausto
specialistai", bandantys per-
rašyti pasaulio istoriją? Kas
apmoka šurpauš šmeižto
priepuolius, lydinčius kiek-
vieną Lietuvos žingsnį į ne-
priklausomybės įtvirtinimą?

Juozas Žygas

Apie tai buvo žinoma jau
senokai, gal net prieš 10 me-
tų. Tačiau tik paskutiniuoju
metu pradėta garsiai kalbėti,
kad Kinija išvogė JAV ato-
minių ginklų ir raketų paslap-
tis. Dabar jau išsiaiškinta,
kad visa tai tęsėsi net 20 me-
tų: prasidėjo dar prezidento
J. Carter laikais ir tęsėsi prie
visų prezidentų. Sakoma, kad
Kinija priėjo prie pačių slap-
čiausių žinių. Bet kaip jas ga-
lima vadinti "slapčiausio-
mis", jeigu duomenys buvo
surašyti į kompiuterius. O to-
se vadinamose "slapčiausio-
se" laboratorijose dirbo ir ki-
niečiai mokslininkai, kurie
kartu darbavosi ir Kinijai.
Kalbama ir apie daugiau ki-
niečių, kurie buvo įvelti į šni-
pinėjimą, tačiau viešai temi-
nima tik *Los Alamos* dirbusio
mokslininko *Wem Ho Lee*
pavardė.

Kai niekas tų "slapčiaus-
ių" paslapčių slaptumu nesi-
rūpino, tai kokios čia paslap-
tys? Greičiau, atrodo, lyg tai
būtų Kariotiškių (Lietuvoje,
netoli Trakų-red.) sąvarty-
nas. Jeigu jame kas nors ran-
da išmestą ir gerą daiktą, juk
tai nelaikoma vagyste! Angli-
škai tai būtų vadinama
"pick up" (pasirinkti, pasiim-
ti). Jokie žodynai tokios
veiklos su vagyste nelygina.

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

Felipe Perez Roque.

• *Providence, R.I.* laik-
raštis paskelbė, jog birželio
23 d. JAV pilietybę gavo 63
metų amžiaus *Sergiej Chruščiov*
ir jo žmona *Valentina Golenko*.
Jis yra buvusio so-
vietų vadovo *Nikitos Chruščio*
sūnus.

• Buvęs Izraelio premje-
ras *Benjamin Netanjahu* pa-
sitraukė iš Izraelio parlamen-
to. Jis pasakė rašysiąs knygą
ir važinėsis po Ameriką su
paskaitomis. Paskutinis jo
darbas buvo pasitikti lėktuvą
su pabėgėliais iš Kosovo. Įli-
pęs į lėktuvą jis po trumpo
laiko pasirodė duryse su ma-
žu berniuku. Susiėmę ranko-
mis jiedu nulipo laiptais mo-
suodami mažomis Izraelio
vėliavėlėmis.

• JAV Kongreso sudaryta
speciali komisija nustatė, kad
Amerikos valstybinėse ginklų
laboratorijose jau seniai va-
giamos branduolinių ginklų

W. J. Clinton vadovavimo
metu, ir tai vyksta net ir šian-
dien. [...] *C. Cox* komisija sa-
ko, kad iš tikrųjų jau per vė-
lu: nebeliko ko vogti. Įtaria-
ma, kad Kinija dabar turi vi-
sus JAV ginklų gamybos ir
susekimo technologijos duo-
menis".

Kad Amerikos atominės
ir technologinės paslaptys yra
lengvai prieinamos komunis-
tiniais agentams, tai jau yra
lyg sena pasaka. Atominės
bombos "paslaptis" sovie-
tams buvo žinoma dar prieš
pirmosios bombos išsprogdi-
nimą. *F. D. Roosevelt* laikais
Rusijos šnipams buvo laisvos
rankos. Kuomet "trims didie-
siems" susitikus, Stalinui bu-
vo pasakyta, kad sėkmingai
susprogdinta atominė bom-
ba, jis neparodė didelio dė-
mesio ar nustebimo, nes apie
tai jau žinojo.

Teko skaityti amerikiečio
karininko, Antrojo pasaulinio
karo metu tarnavusio aviaci-
jos bazėje Aliaskoje, prisimi-
nimus. Ten buvo oro tilto į
Rusiją bazė. Karininkas pa-
stebėjo, kad buvo vežama
daug dėžių su įvairiais doku-
mentaais. Vienos tokios dėžės
turinį jis pavartė. Ten rado
įvairių brėžinių su matema-
tikos formulėmis. Be to, buvo
minimas uranas ir atominė
grandininė reakcija. Apie tai
jis pranešė bazės viršininkui,
tačiau šis jam atkirto:

– Per daug sąžiningam
karininkui vieta – ne čia, bet
fronte!

gamybos paslaptys. Daugiau-
sia šnipinėjimo veiksmų vyk-
do komunistinė Kinija. Vie-
nas kinietis mokslininkas rin-
ko ir perdavė Kinijai vadina-
mosios neutrono bombos
technines paslaptis. Daugiau-
sia paslapčių šnipas sužinojo
Los Alamos ir *Sandia* labora-
torijose Naujoje Meksikoje,
kur vyko povandeninių rake-
tų galvučių tyrimai ir jų ma-
žinimo darbai. Už laboratorijų
saugumą atsakingas vy-
riausybės Energijos departa-
mentas. Šis skandalas tiria-
mas toliau.

• Pakistano ir Indijos ka-
riuomenės pasirengusios nau-
jam karui dėl Kašmiro, kurio
kalnuose įsitvirtinę puikiai
ginkluoti musulmonai, tarp jų
ir samdyti Afganistano kariai.
Indijai lėktuvais pradėjus nai-
kinti sukilėlių jėgas, du jai
priklausantys rusų gamybos
lėktuvai buvo numušti, lakū-
nai paimti į nelaisvę.

KADA PRASIDĖS MAFIJOS UŽGROBTŲ TERITORIJŲ IŠLAISVINIMAS?

1997 metais išrinktas naujasis Bulgarijos ministras pirmininkas Ivan Kostkov pasakė: "Keturiasdešimt nuosimčių šalies ūkio kontroliuoja pati valstybė, o šešiasdešimt – smurtinės grupuotės ir kriminalinės struktūros". Kokiu santykiu kriminalinės grupuotės išgalėjusios Lietuvoje ir kurią dalį Lietuvos žmonėms priklausančių teritorijų jos yra okupavusios?

Jokie statistikos departamentai, valstybės saugumo ar policijos įstaigos tuo klausimu statistinių duomenų suvestinių nėra paskelbę, tačiau labai aišku, kad korupcija giliausiai šaknis įleidusi į šalies energetiką ir teisėtvarką, su atšakomis kitų žinybų teritorijose. Iš laikraščių didžiausio pasitikėjimo yra užsitarnavę savaitraščiai "Veidas", "Ekstra", "Žemaičių saulutė". Kalbant apie didžiuosius dienraščius, nepaperkamų žurnalistų turi visi – "Lietuvos rytas", "Respublika", "Kauno diena", "Klaipėda" ir kai kurie kiti, tik nedrąsu būtų tvirtinti, kad ryšių su tamsiomis jėgomis nepalaiko. Drąsių pasisakymų prieš valdžios savivalę ir nusikalstamas struktūras buvo ir "Lietuvos aide", kol iš redakcijos nebuvo išvyti sąžiningi žurnalistai – R. Grinbergienė, L. Pečeliūnienė, Stančikas. Po "išvalymo" tame dienraštyje ėmė rodytis buvusio premjero G. Vagnoriaus kanclerio Kęstučio Čilinsko žurnalistinė strategija: juodą pabaltinti, baltą pajudinti, ir taip suprogramuota "informacija" maitinti Lietuvos žmones. Redaguojant Romai Grinbergienei, nepasirašytų straipsnių "Lietuvos aide" nebūdavo, ją išvijus – labai dažnai.

Sunku prognozuoti, kokiu kampu pasuks "Lietuvos aidas", kai premjeras neteko posto, o įtakingų akcininkų gretose, šalia S. Šaltenio ir Pilvelio atsirado, kaip sakoma, artimas G. Vagnoriaus draugas, paslaptingas išeivi-

PRISIMENAM "AUŠRĄ"

Jau išleistas papildomas leidinys Kauno "Aušros" gimnazijų knygos "Prisimenam "Aušrą". Dar turime ir pirmosios laidos knygų. Jų galima įsigyti pas J. Gustainį, 10 Sweet Pea Path, Etobicoke, Ontario M9P 3S3 Canada. Šių knygų kaina: "Prisimenam Aušrą" (pirmoji laida) – 12 dol., papildymų knyga – \$5.00.

Jonas Gustainis

jos lietuvis Albinas Markevičius su dar paslaptingesne bendrove "Pacific Baltija" (įregistruota britų Virginia salose), Vokietijos tarptautiniu aferistu *Andreas Nimptsche* ir Kauno cigarečių kontrabandininkais. Kitas klausimas, ar naujasis Ministras Pirmininkas Rolandas Paksas vėl galės remtis "Lietuvos aidu", kaip Konservatorių partija rėmėsi iki redakcijos "išvalymo". O tokia atrama jam tikrai bus reikalinga, nes jis gerai turėtų žinoti, kad negalės pasitikėti "Lietuvos ryto", "Respublikos" ir net "Kauno dienos" objektyvumu.

Šiuo metu, kai rašoma ši apžvalga ir kai naujasis Premjeras dar tebeformuoja vyriausybę, jis jau kaktomuša susidūrė su šalies ūkiui lemtingomis energetikos problemomis: "Williams International" teise įsigyti "Mažeikių naftos" 66% akcijų paketą ir tapti strateginiu investuotoju, kaprizingais Rusijos bendrovių naftos tiekimo Mažeikių gamyklai trukdymais, įtartinu Ignalinos atominės jėgainės sustabdymu, neišaiškinta elektros energijos tiekimo Baltarusijai korupcija, elektros linijų į Vakarus linijų tiesimo sabotavimu. Visos tos problemos ir jos atšakos Klaipėdos energetikos ūkyje ir kitur iki šiol buvo kontroliuojamos Lubio-Vagnoriaus politinės ašies, kuri sukosi ant buvusio kabineto ministrų – Pakalniškio, V. Babiliaus, A. Šemetos pečių.

Visame pasaulyje švarų vardą turinčią bendrovę "Williams International" stengiasi įtarimais apjuodinti ne tik rusų "LUKoil", bet ir lietuviškoji nomenklatūra. Tuo pačiu metu siekiama pabaltinti bendrovę "Enron", kuri dalyvauja Rusijos strateginiuose energetikos projektuose ir vykdydama didžiulius projektus Indijoje, kaltinama bendravimu su korumpuotais jos sluoksniais.

Su kokiu įžulumu Rusija stengiasi nepaleisti Lietuvos iš savo gniaužtų, rodo praėjusios savaitės įvykiai. Tuo pačiu metu, kai Lietuvos energetikos ūkyje korumpuotų ir prorusiškų jėgų buvo sukurta beveik kritiška padėtis ir kai Prezidentas buvo išvykęs su valstybiniu vizitu į užsienį, o naujasis Ministeris Pirmininkas dar nesuformavęs vyriausybės, Lietuvoje pasirodė Rusijos energetikos caras – "Jedina energetičeskaja sistema Rosiji" bendrovės vadovas Anatolij Čiubais su dviem jau paruoštais susitari-

mų projektais. Pagal vieną susitarimą, kurį turėjo pasirašyti Rusijos, Baltarusijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos energetikos ūkių vadovai, visos penkios šalys sukurtų "bendrą energetikos sistemos žiedą", jo veiklai koordinuoti įsteigtų vieną komitetą, vartotų vieną (rusų) kalbą. Nors aukštas "Lietuvos energijos" pareigūnas įtikinėjo, kad tokia sutartimi A. Čiubais norėjęs Lietuvą iš Rusijos strateginio energetikos tinklo išvaduoti, tik pamiršo pridėti, kad terminas "išvaduoti" suprantamas tarybiškai: taip, kaip Stalinas "išvadavo" Lietuvą. Net pats A. Čiubais, apsilankęs pas R. Paksą, įtikinėjo, kad taip būvę "keliasdešimt metų".

Šio projekto pasirašymą sustabdė Seimo pirmininko V. Landsbergio skubiai į pasitarimą sukviesta Valstybės gynimo taryba. Prezidentas V. Adamkus telefonu iš Vengrijos Seimo pirmininkui padėkojo. Tiesa, kalbama, kad V. Landsbergis prieš savaitę to projekto tekstą matė, bet nekėlė triukšmo, tik kai kurias vietas siūlė pakeisti.

Antrojo susitarimo projekto "Dėl Rusijos ir Lietuvos energetikos bendrovių bendradarbiavimo" A. Čiubais nebeištraukė. Bet žinia-sklaidoje atsirado autentiška to projekto kopija. Čia jau kalbama apie dviejų šalių, Lietuvos ir Rusijos, bendradarbiavimą, tiesiant elektros laidus per Lenkiją į Vakarus, Kruonio elektrinės jėgainės panaudojimą Kaliningrado sričiai, elektros energijos parūpinimą Baltarusijai ir t.t. Šis projektas parodo, kaip rūpi Rusijai išlaikyti Lietuvą savo energetikos tinkluose ir kodėl buvo sužlugdytas "Power Bridge" projektas.

Vargu, ar bus išaiškinta, kas talkininkavo A. Čiubaisui, ruošiant tuos projektus – Lietuvos pusėje. Tik viena aišku, kad jie būtų buvę pasirašyti, jei nebūtų įvykę pasikeitimų vyriausybėje. Po pasirašymo "Lietuvos aide" būtų pasirodę kancleriški įrodinėjimai, kad tai padaryta Lietuvos labui. Kaip ir Gedimino Vagnoriaus susitarimai su Bronislovu Lubiu.

Vyriausybės perorganizavimas, reikia tikėtis, sudarys palankias sąlygas nusikalstamų grupuočių užimtoms teritorijoms išlaisvinti. Ypač jei ateis švarios sąžinės žmonės į Teisingumo, Ūkio, Finansų ir Vidaus reikalų ministerijų vadovus. Tai parodys netolima ateitis.

Simas F. Jurgutis

PASAULIS IR LIETUVA

* **TAIKA KOSOVE.** Europos Sąjungos atstovas, Suomijos prezidentas Martti Ahtisaari ir Rusijos taikos tarpininkas Viktor Černomyrdin įteikė taikos planą Jugoslavijos prezidentui Slobodanui Miloševićui. Šį planą svarstys Jugoslavijos parlamentas. Valstybininkų ir apžvalgininkų nuomone, tai yra daugiausia vilčių teikiantis taikos planas, tačiau tebėra neaiškumų dėl jo įgyvendinimo. Rusija atsisakė reikalavimo nedelsiant nutraukti Jugoslavijos bombardavimą ir nusileido sąlygai, kad pirmiausia turi būti įsitikinta Jugoslavijos dalinių išvedimu iš Kosovo. (REUTERS)

* **VYRIAUSYBĖS PROGRAMA.** Naujasis Lietuvos premjeras Rolandas Paksas Seimui pristatė savo vyriausybės programą. Joje nesikeičia pagrindiniai uždaviniai – siekti narystės Europos Sąjungoje ir NATO – tačiau sumažinama ekonomikos augimo prognozė. Programoje numatyta atstatyti Lietuvos banko monetarines funkcijas, palaipsniui atsisakant valiutų valdybos modelio. Taip pat Paksas sakė skatinsiąs užsienio bankų atėjimą į Lietuvą. (REUTERS)

* **BENDRADARBIAVIMAS.** Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis susitikime su JAV valstybinės gvardijos generolu *Gordon Stamp* bei JAV ambasadoriumi Latvijoje *James Holmes* paragino JAV dalyvauti, rengiant Latvijos ginkluotųjų pajėgų tobulinimo strateginį planą bei padėti stiprinti Latvijos armijos materialinę bazę. G. Ulmanis pareiškė esąs įsitikinęs, kad šalies gynybos biudžetas nebus mažinamas. Pokalbio metu aptartas JAV ir Latvijos bendradarbiavimas ekonomikos srityje. G. Ulmanis nurodė, kad reikia aktyvinti abiejų valstybių ekonominį bendradarbiavimą. (LETA, BNS)

* **NEIŠSINEŠDINO.** Estijos vyriausybė pritarė Vidaus reikalų ministerijos parengtoms Užsieniečių įstatymo pataisoms. Pagal jas buvę SSRS bei Rusijos kariškiai, kurie anksčiau buvo įsipareigoję išvykti iš šalies ir pagal įvairias tarptautines programas gavo sertifikatus butams pasistatyti Rusijoje, bet juos panaudojo kitiems reikalams ir *liko toliau gyventi Estijoje*, negautų leidimų gyventi šalyje. (INTERFAX)

* **KADA RUSIJA GRAŽINS PASTATUS?** Lietuvos ir Rusijos delegacijos iš esmės suderino susitarimą, kuris atvers kelią deryboms dėl Romoje ir Paryžiuje esančių ambasadų pastatų. Lietuvos Užsienio reikalų ministerija pranešė, kad Maskvoje vyko Lietuvos ir Rusijos vyriausybių komisijos darbo grupės diplomatinė atstovybių nekilnojamojo turto klausimams spręsti susitikimas, per kurį suderintas susitarimas dėl Lietuvos ambasadų Maskvoje ir Rusijos ambasadų Lietuvoje įsikūrimo sąlygų. (ELTA)

* **DŪMOS KĖSLAI.** Rusijos Valstybės Dūma priėmė įstatymą Dėl Rusijos Federacijos nuosavybės užsienyje valdymo. Pagal šį įstatymą Rusija perima visas teises ir įsipareigojimus esančios užsienyje nuosavybės, priklausiusios Rusijos imperijai, SSRS, RSFSR ir kitoms valstybėms, egzistavusioms SSRS sienų ribose 1917 - 1922 m., atžvilgiu. Įstatyme nurodoma, kad šios nuosavybės paėmimas negalimas, išskyrus Rusijos tarptautinėse sutartyse numatytus atvejus ir teismų sprendimus. Užsienio valstybėms pažeidus Rusijos nuosavybės objektų užsienyje imunitetą, Rusija gali nustatyti atsakomuosius apribojimus šių valstybių, juridinių asmenų ir piliečių nuosavybei Rusijoje. (ITAR-TASS, INTERFAX)

* **RUSIJOS ŠNIPAS.** Gegužės mėnesį Daugpilyje buvo sulaikytas rusakalbis šio miesto gyventojas, pardavinėjęs savo surinktą informaciją užsienio agentams. Latvijos saugumo policijos vadovas generolas Janis Apelis spaudos konferencijoje Rygoje pranešė, kad šnipas tai darė, norėdamas pasipelnyti ir pasiilgęs buvusios SSRS. (BNS, LETA)

* **ISPĖJIMAS.** Gegužės 31 d. Varšuvoje pasibaigusioje NATO parlamentinės Asamblėjos sesijoje šios organizacijos Nuolatinis komitetas priėmė specialią rezoliuciją dėl politinės padėties Gudijoje (Baltarusijoje). Rezoliucija ragina Baltarusijos prezidentą A. Lukašenką grąžinti šalį į demokratinio vystymosi kelią bei liautis pažeidinėti žmogaus teises. Paspėjama, kad Baltarusijos prezidento A. Lukašenkos kadencija baigiasi liepos 20 d. Po šios datos jis nebebus laikomas demokratiškai išrinktu valstybės vadovu. (BelaPAN)

* **KARO PLANAI.** Azerbaidžano gynybos ministras generolas-pulkininkas Safar Abijev susitikime su į Baku atvykusia Pakistano ginkluotojų pajėgų delegacija pareiškė, kad jeigu Azerbaidžanui nepavyktų atgauti Kalnų Karabacho taikų keliu, jis padarys tai ginklu. (INTERFAX)

* **GRUZIJOS SIEKIAI.** Gruzijos parlamento gynybos ir valstybės saugumo komiteto pirmininkas Revazas Adamija pranešė, kad gegužės 31 d. Šiaurės Atlanto Asamblėjos sesijoje Varšuvoje Gruzijai buvo suteiktas asocijuotos šios organizacijos narės statusas. Pasak R. Adamijos, tai pirmas realus Gruzijos žingsnis narystės NATO link. (INTERFAX)

"50 metų pralėkė gražiai..."

Šiomet, balandžio 11 d. Baltimorės Šv. Alfonso lietuvių parapijos bažnyčioje susirinko Igorio ir Kunigundos Kučiauskų artimieji – dukra su šeima, abu sūnūs, kiti giminės, draugai ir pažįstami – atšvęsti jų vedybinio gyvenimo 50-mečio sukaktį. Šv. Mišias aukojo kun. Kazimieras Pugevičius, kuris taip pat atliko priesaikos atnaujinimo apeigas ir prašė Dievo pagalbos, kad jie ir ateityje gražiai sugyventų ir globotų vienas kitą artėjančiame gyvenimo saulėlydyje. To paties sekmdienio popietę Lietuvių namų mažojoje salėje susirinkome atšvęsti šią brangią jų šeimos šventę, pasidalinti 50 metų pasisekimais ir kartais mažais nusivylimais. Šis pabendravimas parodė, kad Kučiauskų šeimos nariai vienas kitu atidžiai rūpinasi ir padeda, ištikus nelaimei ar ligai.

Jie abu yra suvalkiečiai: Igoris kilęs iš Kybartų, o Kunigunda Bielskutė – iš Sintautų parapijos, Šakių apskrities. Nors Lietuvoje jie buvo nelabai tolimi kaimynai, bet pirmą kartą susitiko ir susipažino Vilniuje, kur Kunigunda mokėsi gailingų seserų mokykloje, o Igoris tuo laiku studijavo Vilniaus Pedagoginiame institute.

Pasibaigus karui, jie ir vėl netikėtai susitiko Ingolstat pabėgėlių stovykloje, kur Kunigunda dirbo stovyklos ligoninėje vyriausia seserimi, o Igoris mokytojavo lietuvių gimnazijoje. Abu priklausė stovyklos chorui, retkarčiais susitikę pasikalbėdavo apie studijų laikus ir bendrus pažįstamus Vilniuje. Taip ta atsitiktinė draugystė tęsėsi iki 1948 metų, kada jie abu pajuto, kad juos riša kažkas daugiau, negu draugystė. Igoris ją sutrumpintai vadino Gunda, bet kuris kurį "sugundė", nepavyko išsiaiškinti. Taigi 1948 metais, prasidėjus emigracijai iš stovyklų į įvairius

pasaulio kraštus, jiedu sutarė nesiskirti ir dalintis tada dar labai neaiškios ateities gyvenimą. Tais pačiais metais JAV Kongrese priimtas įstatymas, leidžiantis dideliu skaičiui benamių ir be tėvynės likusių įvairių tautybių asmenų, laikinai gyvenančių Vokietijoje, įvažiuoti į JAV, jeigu gauna darbo ir buto garantijas. Kučiauskų šeimai tuos dokumentus parūpino Igorio teta (motinos sesuo), gyvenanti Pensilvanijos valstijoje, *Shenandoah* mieste.

Išvykimo dienos artėjant – 1949 metų vasario 12 d. K. Bielskutė pasidarė Kučiauskiene ir šią pavardę nešioja jau 50 metų. Tų pačių metų gegužės 4 d, po 11 dienų kelionės, jiedu išlipa "pažadėtosios žemės" *New York* mieste. Gailingoji sesuo Kunigunda ir laive dirbo savo profesinį darbą. Išlipusius iš laivo, juos pasitiko Igorio pusbrolis Leonardas su žmona, kuri kalbėjo puikiai lietuviškai ir galėjo būti vertėja tarp atvykėlių ir pusbrolio. Igoris mokėsi anglų kalbos gimnazijoje, bet mūsų tik ką atsikūrusios nepriklausomos Lietuvos gimnazijos neparuošė savo auklėtinių pasikalbėjimams svetimomis kalbomis.

Shenandoah miestas pirmus tris dvidešimtojo amžiaus dešimtmečius buvo Pensilvanijos lietuvių sostinė. Bet po Antrojo pasaulinio karo, sumąžėjus darbams anglų kasyklose, mieste didesnės pramonės nebeliko. Neseniai atvykusiems buvo sunku čia susirasti darbą. Todėl jauna vedžiai, aplanę visus gimines, išvyko į *Longmeadow, Mass.* Ten juos įdarbino milijonierius, kuriam reikėjo sodybos prižiūrėtojo ir šeimninkės padėjėjos. Šiame darbe jie išbuvo tik 20 dienų.

Per tą trumpą laiką Kučiauskai užmezgė ryšį su Ku-

Kunigunda ir Igoris Kučiauskai, sulaukę savo auksinių vestuvių dienos.

nigundos seserimi Galiniene, gyvenančia Baltimorėje, kuri juos pasikvietė atvažiuoti ir garantavo, kad šiame mieste nesunku gauti darbą pramonėje. Nieko daug negalvodami, 1949 metų birželio 17 d. Kučiauskai atvyko į Baltimorę. Galiniams padedant, jie susirado butą ir greit gavo darbo: Kunigunda *Mercy* ligoninėje – gailingosios sesers padėjėja, o Igoris – siuvykloje. Kad ir mažai uždirbdami, jie tuojau susirūpino dokumentų paruošimu Kunigundos motinai su patėviu ir dviems broliams, kad jie galėtų atvykti į JAV. Jau rugsėjo 30 d. jie visi atsirado Baltimorėje.

Tą patį 1949 metų rudenį Igoris Kučiauskas su Kazimieru Duliu ir Emilija Šilgaliene pradėjo dirbti šeštadieninėje mokykloje, kad ką tik atvykusių lietuvių vaikai galėtų tęsti mokslą. Abu Kučiauskai įstojo į jau veikiantį "Dainos" chorą. Dar po trejetos metų Igoris gavo darbą *Swift Co.* buhalterijos skyriuje.

Tarp 1954 ir 1959 metų Kučiauskų šeima pasipildė: 1954 metais gimė dukra Valdonė, 1956 – sūnus Arūnas ir 1959 – sūnus Saulius. Visi vaikai baigė katalikiškas pra-

džios ir vidurines mokyklas. Duktė, baigusi gailingų seserų mokyklą ir turinti magistro laipsnį, dabar dirba Veteranų ligoninėje psichiatrijos skyriaus viršininke. Ji ištėkėjo už advokato, augina sūnų ir dukrą. Sūnus Arūnas studijavo *Penn State* universitete ir dabar dirba *Monterey CA.*, laivyno bazėje meteorologu. Dirbdamas jis ruošiasi įgyti magistro laipsnį. Jauniausias sūnus Saulius baigė *Maryland* universitetą ir gavo bakalaurą laipsnį iš biofizikos. Abu sūnūs – dar nevedę.

Igoris Kučiauskas po 15 metų darbo *Swift Co.* paliko šią kompaniją, nenorėdamas būti iškeltas į Čikagą. 1967 metais jis gavo darbą Baltimorės miesto savivaldybėje. Matydami jo sugebėjimus ir atsидavimą darbui, įstaigos vadovai pasiuntė jį į kompiuterių mokyklą. Ją baigęs, iš pradžių dirbo programuotoju, o vėliau analitiku. 1978 metais jis perėjo dirbti į Baltimorės Švietimo valdybą, iš kurios 1983 metais išėjo į pensiją.

Tuo laiku, kai vyras rūpinosi šeimos išlaikymu, dirbdamas įvairius darbus, žmona augino ir auklėjo jaunąją kartą. Kaip jau minėta, visi vai-

kai baigė aukštuosius mokslus ir tėvų neapvylė.

Kučiauskai, visą laiką gyvendami Baltimorėje, dainavo chore, o atostogų metu per maždaug 30 metų *Kennebankport, ME* priklausė vasarotojų chorui. Igoris dar kelerius metų dainavo "Aidų" kvartete su Janina Brasauskiene, Vytautu Duliu ir jo žmona. Po viso gyvenimo vargų abu planavo lengvesnį, idomesnį gyvenimą. Tačiau likimas lėmė visai ką kitą. *Pasirodo, Kunigunda labai rimtai apsirgo. Jai reikia specialios medicininės pagalbos tris kartus per savaitę, maždaug po 4 val. kiekvieną kartą. Reikia užmiršti Kennebankport vasarvietę, visas ilgesnes keliones, pasilinksminimus. Igoris teikia jai visokeriopą pagalbą, nesiskųsdamas savo dalia. Abu pasitiki Dievo valia. Mes, jų pažįstami ir draugai, linkime jiems kantrybės ir tikėjimo rytojumi.*

Igoris Kučiauskas nuo studentavimo dienų priklausė Tautinei sąjungai. Gyvendamas Baltimorėje, kol Tautinės sąjungos skyrius buvo veiklus, jis dalyvavo jo valdybose ir prisidėjo prie įvairios kultūrinės veiklos.

J. Kardokas

ATMINIMO DIENA

Visoje Amerikoje pažymint Atminimo dieną, Lietuvos ambasada Vašingtone pakvietė JAV gyvenančius tautiečius į Arlingtono kapines pagerbti čia besiilsinčio JAV kariuomenės leitenanto Samuel J. Harris atminimo.

Leitenantas S. Harris, 1919-1920 m. būdamas besikuriančios Amerikiečių brigados, į kurią telkėsi Lietuvos tarnybon stoję JAV karininkai, narys, aktyviai kovojo su Lietuvos nepriklausomybės priešais, padėjo tvirtėti jaunai mūsų valstybės kariuomenei. 1920 m. vasario 23 d., slopinant ginkluotą maištą Kauno įguloje, jis buvo sunkiai sužeistas ir kitą

dieną mirė. Vasario 27 d. leitenanto S. Harris palaikai buvo išvežti iš Lietuvos į JAV ir palaidoti Arlingtono kapinėse.

Prie leitenanto S. Harris kapo įvyko mitingas, į kurį atvyko Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas, JAV Lietuvių bendruomenės prezidiumo pirmininkas Donatas Skučas, Vašingtono Lietuvių bendruomenės aktyvas, ambasados pareigūnai, iš Lietuvos atvykę svečiai. Mitingo metu Lietuvos gynybos atašė JAV majoras Valdemaras Sarapinas ir Vašingtono Lietuvių bendruomenės pirmininko pavaduotojas Vidmantas Petraitis papasa-

kojo apie šio amerikiečių karininko tarnybą Lietuvoje. Pasidžiaugta vėl atgimusia prasminga tradicija aplankyti kovotojo už Lietuvos laisvę poilsio vietą abiem valstybėms įsimintinų dienų metu. Pasak majoro V. Sarapino, nereti svečiai čia – ir aukšti mūsų valstybės pareigūnai, ir JAV besimokantys Lietuvos karininkai bei kariūnai. Leitenanto S. Harris atminimas pagerbtas tylos minute, jo poilsio vieta papuošta gėlėmis.

LIETUVIS BAIGĖ JAV AUKŠTUOSIUS JŪRŲ KARO MOKSLUS

Gegužės 26 d., Anapoly-

je įvyko JAV Karinių jūrų pajėgų akademijos kariūnų iškilminga studijų baigimo ceremonija. Pirmą kartą mūsų šalies istorijoje aukštuosius karo mokslus Jungtinėse Amerikos Valstijose, trukusius 4 metus, baigė Lietuvos atstovas Andrius Kaikaris. Iškilnėse dalyvavo ir naujajį Lietuvos karininką sveikino Krašto apsaugos ministerijos Politikos ir planavimo departamento direktorius Vytautas Butrimas, pirmoji JAV gynybos atašė Lietuvai, generolė majorė Tiiu Kera, Lietuvos gynybos atašė JAV Valdemaras Serapinas bei JAV studijuojantys Lietuvos kariūnai su savo globėja Liuda Avizo-

nienė.

LR Krašto apsaugos ministro teikimu Andriui Kaikariui Lietuvos Prezidentas suteikė pirmąjį karininko – leitenanto – laipsnį. Gegužės 28 d. A. Kaikaris išvyksta į Lietuvą, kur pradės tarnybą Lietuvos kariniame jūrų laivyne.

Šiuo metu JAV aukštuosiose karo mokyklose studiuoja dar trys kariūnai iš Lietuvos: Vytenis Benetis (Karinių jūrų pajėgų akademijoje) ir Mindaugas Butkus bei Aidas Kerutis (abu Karinių oro pajėgų akademijoje).

Ambasados
spaudos skyrius

Lietuvos ambasados pranešimai

POEZIJOS PAVASARIS KLYVLENDE

Balys Auginas

Išaušus pavasariui, ir žmogaus mintis pražysta pavasarišku grožiu. Su pavasario atėjimu žmogaus širdyje gimsta poezija, jausmų potvynis tam laiko Klajūnui! Ir kaip mums čia, žemėje, reikalinga poezija – tas jausmų ir džiaugsmo išsiliejimas. Nes poezija yra pats nuoširdžiausias žmogaus sielos išreiškimas. Senovės Graikijoje vykdavo pavasario šventės – dijonizijos – su poezija, daina, šokiu.

Graikams atrodė, kad Dievas Panas groja jų šventėje su fleita. Romėnai, perėmę tas pavasario šventes, jas skyrė pavasario Dievui Fau-nui, kuris juos linksmo savo dūdelės grojimu. O mūsų tauta jau senovėje rengdavo pavasario sutikimo šventes, kuriose dalyvaudavo visi – dideli ir maži, besilinksmin-dami gamtoje, kankliuojant ir deklamuojant kriviams ir vaidiloms. Taip jau senovėje pavasaris, prikeliantis žemę ir sėjantis žydėjimą, būdavo sutapatinamas su daina...

Poetai negalvoja, kad poezija turėtų būti visų mėgiama. Yra tokių, kurie "nepasiduoda" grožiui, jo nemato. Eidami per šią žydinčią žemę, jie nemato žiedų, nemato gėlės, nejaučia savo sieloje gamtos grožio. Bet argi poezija, kaip mūsų pasakų Sigutė, turėtų kentėti nuo raganos neapykantos?

Poezijoje svarbiausia yra jausmas. Tai lyg galia pajusti kito žmogaus jausmą, liūdesį ir džiaugsmą. Juk mus visus jungia tas pats likimas, ta pati žmogaus dalia!

Ką reiškia neapkęsti poezijos? Tai yra paprasčiausiai neturėti nė mažiausių svajonių ir vaizduotės, nei šventų auksinės praeities prisiminimų, nebūti paveiktam tylaus vasarvydžio vakaro ar aušros, užtekančios virš fantastinių kraštų, nebūti sujaudintam dainos ar saulėtos dienos, pasakėlės, kadaise seniai girdėtos prie laužo...

O mes, poetai, ir šiais metais sutinkame pavasarį su poezijos saule!

DALIA STANIŠKIENĖ

Poeziją pamilau dar vaikystėje. Mėgstamiausių autorių posmus tremtinių stovykloje Vokietijoje, dar pradžios mokykloje būdami, išmokdavom mintinai, deklamuodavome, vieni kitiems į prisiminimų knygeles įrašydavome. Gimnazijos suole ir pati pradėjau eiliuoti.

Rašau savo vaikams, dabar jau ir vaikaičiams bei draugams. Bandau eilėmis išsakyti savo meilę žmogui, gamtai, Tėvynei ir Dievui...

Iš vaikystės Lietuvoje prisiminimų nedaug, bet tie, kurie užsiliko, nepaprastai brangūs...

PRISIMINIMAS

Balto šilko suknelė.
Rūtų vainikėlis ant galvos.
Dailiai supintos ilgos kasos.
Nedidelė pintinė, pilna suplėšytų žiedų.
Smarkiai plakanti širdis.
Šypsena ant vaikiškų lūpų.
Pilna žmonių bažnyčia.
Nekantrus žvilgsnis, ieškąs namiškių.
Maldos žodžiai iš daugelio širdžių.
Linguoančios bažnytinės vėliavos.
Gimnazistės baltomis pirštinėmis.
Marijos statula.
Griausminga vargonų muzika.
Galinga giesmė – širdžių, ne lūpų.
Pagarbiai nulenktos galvos.
Didelis baldakimas.
Žila kunigo galva.
Žvilganti monstrancija.
Sidabrinių varpelių skambesys.
Po Kristaus kojom bekrintą kvapnūs žiedai.
Vis besikeičiančios baltos mergaičių poros.
Mažų žingsnelių aidas,
pasiklydęs bažnyčios skliautuose.
Mažutės, maldai sudėtos rankos.
Neaprepiamas džiaugsmas.
Gili ramybė.
Nesuprantamas ilgesys.
Per langus įsiskverbę paskutiniai
besileidžiančios saulės spinduliai.
1956

Turbūt prieš 26-rius metus pirmą kartą nusukridau į okupuotą Lietuvą susitikti su savo Tėveliu, kurį paskutinį kartą buvau mačiusi, būdama 4 metų, kai jis buvo suimtas ir išvežtas į Sibirą. Tada, kai jį lankiau, buvo nuostabi žydinti gegužė. Beklaidžiojant abiems senojo Vilniaus gatvelėmis, sukurtas šis eilėraštis:

TĖVIŠKEI

Aš vaikščiojau tavo gatvėmis
Ir kvapni alyvų muzika
Svaigino mano virpančią širdį...
Aš liečiau žemę, ir akmenį, ir medį
Ir klausiau jų:
Ar tai tikrai ne sapnas? Ne miražas?
Pavasariu alsavo žemė, ir dangus, miesto bokštai,
Ir ta alyvų muzika –
tokia svaigi, tokia neatkartojama...

Aš vaikščiojau tavo gatvėmis, o tėviške,
Ir tu tapai mano vaikystės
Išsipildžiusi svajonė...

Rašiau savo mažus vaikus augindama, o pirmai anūkelei užgimus, susidėstė šie posmai:

MOČIUTĖS MALDA

Mano rankose – stebuklas:
Kūdikis – maža mergytė,

Mano vaiko vaikas,
Mano dukros dukra...
Jos tėvo atvaizdas,
Jos mamos paveikslas...
Stebuklas, gimęs iš jų meilės,
Miegantis angelas, atsiųstas jiems Dievo
Ir duotas man laikyti,
...mylėti
...matyti,
...stebėti ir
...džiaugtis...
Viešpatie, dėkoju Tau
Už miegantį stebuklą,
Saugų mano rankose...
Už saulės spindulį,
Nušvietusį jos veiduką,
Už mažytes rankytes,
Kurias ji ištiesia,
Neprašydama nieko, tik meilės,
Tenorėdama tik, kad tie, kurie ją myli
Ją laikytų...
O Viešpatie, dėkoju Tau
Už šią amžinybės minutę,
Kai laikau savo rankose stebuklą –
Kūdikėlį, mažą mergytę,
Mano dukros dukrą,
Kuri yra Tavo amžinai,
O man duota laikyti ir mylėti
Tik šią akimirką,
Šią amžinybės minutę laike...

Visi turime įvairiausių titulų – asmeniškų ir profesinių: žmona, mama, tėtė, daktaras, inžinierius ir t.t. Man – pats nuostabiausias ir brangiausias šiuo metu yra "močiutė". Taigi –

KAS YRA SENELIAI?

Seneliai –
tai proga pataisyti klaidas,
padarytas savo vaikus auginant...
Seneliai –
tai žodžiai: "Tokio protingo
vienerių metų vaiko dar nemačiau"...
Seneliai –
tai žmonės be problemų:
jos visos išsprendžiamos pokalby telefonu
su ketverių metų anūke...
Seneliai –
tai namai, kuriuose anūkų piešinėliai
pakeičia menininkų kūrinus...
Seneliai –
tai nuovargis, kuris išnyksta, anūkui nusišypsojus...
Seneliai –
tai neišsemiama pasakų lobynas...
Seneliai –
tai laikas, kurio anūkams visada yra, net kai jo nėra...
Seneliai –
amžina jaunystė, nes anūkai neleidžia pasenti...
Seneliai –
Sustojęs laikas, anūkui ant rankų užmigus...
Seneliai – tai meilė,
nelaukianti atpildo,
tetrokštanti tik būti dalimi
nuostabaus vieneto,
vadinamo ŠEIMA...

SEKMINĖS

Ugnies liežuviai ant apaštalių galvų –
Sekminės! Džiaugsmo šventė!
O Viešpatie, palaimink ir mus
Kelionėje į Amžiną Namą,
Kai trokštame tik Tau gyventi!

Sekminės! Ir žiedų žiedai Tavo altorių puošia!
O Viešpatie, lydek į Amžiną Namą,
Palaimink Ugnies liežuviais mus!
Sekminės – Džiaugsmo šventė!
Padėk mums džiaugtis!
Išmokyki tik Tau gyventi!

Balys Auginas

Mokslo metų pabaigos šventė

Kestutis Civinskas

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vedėjas

Gegužės 22 d. Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla iškilmingai atšventė 1998-1999-tų mokslo metų užbaigimą. Įskaitant mokinius, mokytojas ir svečius, šia proga į Dievo Motinos parapijos salę susirinko maždaug pusantro šimto žmonių. Sugiedojus Lietuvos himną, į sceną buvo pakviesti šių metų aštuntojo skyriaus ir "Tėvynės pažinimo" kurso abiturientai: Greta Augytė, Vėjas Belzinskas, Milda Chmieliauskaitė, Agnė Majorovaitė, Lana Pollock, Viktorija Stungytė ir Genutė Tamošiūnaitė. Mokytojos, apdovanotos gėlytėmis, taip pat buvo pakviestos garbės vieton.

Klebonui Gediminui Kijauskui sukalbėjus invocaciją ir dr. Raimundui Šilkaičiui pasveikinus visus šventės dalyvius, sekė oficialioji programa. Kiekviena mokytoja pristatė savo klasę. Buvo apdovanoti pasižymėję mokiniai.

Šių metų abiturientai yra jau 33-oji Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos laida. Tardama jiems atsisveikinimo žodžius, aštunto skyriaus mokytoja, dr. Živilė Vaitkienė kiekvienam linkėjo sėkmės tolimesniuose moksluose ir kvietė nenuotolti nuo lietuviško kamieno. Gražų atsisveikinimo ir padėkos žodį savo mokytojai ir tėveliams tarė abiturientė Lana Pollock.

Kaip daugeliui tur būt žinoma, keičiantis sąlygoms, lituanistinė mokykla irgi stengiasi neatsilikti. Prieš kelerius metus, norint praplėsti galimybes visiems mokiniams dalyvauti, buvo sudaryta proga jaunimui nagrinėti "Tėvynės pažinimo" kursą. Ir štai šiame tarp abiturientų yra dvi mokinės, baigusios šio kurso programą. Tai Viktorija Stungytė ir Genutė Tamošiūnaitė. Jos atsisveikindamos dėkojo Ingridai Civinskienei už prasmingus ir gražius mokslo metus.

Baigiant oficialiąją programą, trumpus pranešimus perskaitė "Aušros" aukštesniosios mokyklos vedėja Vi-

da Bučmienė ir "Švyturio" kursų atstovės – Rasa Šilkaitienė ir Eglė Laniauskienė. Mokslo metų pabaigos šventės paskutinis akordas – mu-

zikos mokytojų – Audronės Majorovienės ir Aušrinės Širvinskienės paruošta jaunėnių skyrių mokinių dainų ir šokių pinyinė.

PRIESAIKA LIETUVIŠKAM ŽODŽIUI

Živilė Vaitkienė

Aštuntojo skyriaus mokytoja

Pasukime savo laikrodžius atgal šimtą metų – į 1899 metus. Kas dabar Lietuvoje dedasi? Lietuviška spauda ir žodis uždrausti jau 35-eri metai. Kaimuose keliaujantys mokytojai – daraktoriai – moko vaikus skaityti ir rašyti lietuviškai. Knygnešiai, statydami savo gyvybes į mirtiną pavojų, neša ir platina lietuviškas knygas. Vyksta žutbūtinė kova už lietuvišką žodį. Savo nuostabiame eilėraštyje šį laikmetį atvaizdavo poetas Kazys Bradūnas:

MANO TĖVO DARAKTORIUS

*Apie kurį
Jis pasakojo taip:*

*Buvo jau senas,
Daug žinojo,
Mokėjo lenkiškai,
Lietuviškai,
Lotyniškai.
Bet su mumis, vaikais,
Kalbėjo, skaitė, rašė
Tik lietuviškai.*

*O baigus pamokas,
Maldoje turėjome prisiekti,
Kad niekad į rankas
neimsime
Maskoliškos maldaknygės.*

*O motinos tada
Priemenėje žegnojos,
Lyg būtų po Mišių.*

Kazio Bradūno eilės mums parodo, su kokia pagarba ir meile ano meto lietuviai žiūrėjo į lietuvišką žodį. Jie jautė šventą pareigą neleisti lietuviškam žodžiui pranykti ir sunkiausiose sąlygose sugebėjo jį išsaugoti ir perduoti sekančioms kartoms.

Mes šiandien esame paveldėtojai to žodžio, išsaugoto ir iškovojo per šimtmečius. Mūsų tėvai, priversti palikti savo tėvynę, atvyko į Ameriką be turto, be darbo. Bet jie savo sulopytuose lagaminuose atsivežė jiems brangiausią turtą – lietuvišką knygą, o savo širdyse – stipriai degančią meilę Lietuvai. Per 50 su viršum metų jie rūpestingai saugojo ir ugdė Lietuvos meilės ir lietuvių kalbos liepsnelę. Jų pasišventimo ir darbo dėka mes šiandien čia esame ir galime kalbėti lietuviškai.

Jei senasis daraktorius K. Bradūno eilėraštyje mokėjo daug kalbų, bet poeto žodžiais tariant, "su mumis, vaikais, kalbėjo, skaitė, rašė tik lietuviškai", ar tai ne iššūkis mums šiandien taip pat dary-

ti?

Mieli tėveliai, mieli mokiniai, lietuviško žodžio išlaikymas nuo mūsų visų priklauso. Nesiteisinkime, kad per sunku, ar kad tai reikalauja per daug laiko. Kas brangu ir šventa, reikalauja kovos ir pasiryžimo išlaikyti. Lietuviškas žodis, perduotas iš kartų į kartas, to reikalauja iš mūsų. Siekdami lengvesnio gyvenimo, neišsižadėkime to, kas krauju ir prakaitu išaugota ligi šiol. Ženkime per naujo tūkstantmečio slenkstį, pasiryžę kalbėti, skaityti ir rašyti lietuviškai.

Mieli mokiniai, eilėraštyje vaikai maldoje prisiekė nepriimti svetimos kalbos. Tai raginimas jums šiandien neišsižadėti savo tautybės ir kalbos. Nežiūrėkite į šį rytą

kaip į jūsų mokslo dienų pabaigą. Verčiau lai šiandieną būna pradžia jūsų savarakiško mokymosi apie jūsų protėvių žemę. Nebijokite paįmėti lietuviškos knygos į rankas. Dalyvaukite savose lietuviškose organizacijose, šokite ir dainuokite, kaip darėte čia, būdami mokykloje. Kasdien kraukite naujas žinias į savo lietuvišką lobyną.

Nuoširdžiai jums linkiu, kad lietuviybės liepsnelė, rusenanti jumyse, niekados neišblėstų, bet kasdien augtų ir stiprėtų. Nepavarkite kasdienybės darbuose ir rūpesčiuose. Žinokite, kad su gerojo Dievo pagalba viskas įmanoma.

(Kalba, pasakyta Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos abiturientų išleistuvėse)

POEZIJOS KONKURSO LAIMĖTOJAI

Rašytojo a.a. Balio Gaidžiūno patriotinės poezijos konkurso išeivijos jaunimui 1999 m. aštuoniems laimėtojams paskirta 500 dolerių.

Vyresniųjų grupėje (15-18 m.) premijų laimėtojai yra: I vieta (\$100) – Sigita Lukauskaitė už eilėraščių "Lietaus išpažintis";

II vieta (\$60) – Ramona Lukauskaitė, eil. "Lietuvai"; III vieta (\$50) – Virginija Aleksandravičiūtė, eil. "Lietuva"; IV vieta (\$40) – Živilė Bielskutė, eil. "Mano mylima šalis".

Jaunesniųjų grupėje (iki 15 m.) premijos buvo tokio pat dydžio. Jas laimėjo:

I vietą (\$100) – Vaiva Bučmytė, eil. "Mylimai šaliai"; II vietą (\$60) – Aurelija Maleckaitė, eil. "Mūsų gimtinė Lietuva"; III vietą (\$50) – Žavinta Maleckaitė, eil. "Sausio 13-toji"; IV vietą (\$40) – Dominykas Aukštuolis, eil. "Partizanai".

Vertinimo komisiją sudarė: Hedvina Dainienė, Juozas Masilionis ir Stasė Petersonienė Čikagoje. Konkursą globojo Lietuvių rašytojų draugija ir B. Gaidžiūno testamentu vykdytojas Jonas Kazlauskas Klyvlende.

Sveikiname!

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos abiturientės, baigusios "Tėvynės pažinimo" kursą – Viktorija Stungytė ir Genutė Tamošiūnaitė su savo mokytoja Ingrida Civinskiene.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 8 skyriaus abiturientės su savo mokytoja, dr. Živilė Vaitkiene (trečia iš kairės). K. Civinsko nuotraukos

KELIAS Į MOKSLĄ

Šiomet, gegužės 16 d. Case Western Reserve universitete filosofijos daktaro (PhD) mokslinis laipsnis suteiktas Eugenijui Urnėžiui. Jaunasis mokslininkas gimė 1967 m. Šiaurės Lietuvoje – Joniškėje. Mokydamasis šio miesto 3-osios vidurinės mokyklos vyresnėse klasėse, jis gana rimtai susidomėjo chemija. Žinoma, ne vienam vaikui chemija, visų pirma, yra tai, kas sprogsta. Eugenijus iki šiol prisimena savo apsilvilius antakius bei pilną dūmų mokyklos šokių salę po nepavykusio fejerverko...

Supratimas, kad chemija anaipol neužsibaigia sprogi- mais, 1985-ųjų rudenį atvedė Eugenijų prie Vilniaus universiteto Chemijos fakulteto slenkščio. Deja, studijas teko laikinai nutraukti, gavus šaukimą į tuo metu privalomą tarnybą sovietinėje armijoje. Tačiau tai nesutrukde jam siekti užsibrėžto tikslo. Atlikęs tarnybą, Eugenijus toliau sėkmingai tęsė studijas. 1992 metais jis parašė ir sėkmingai apgynė diplominį darbą apie

keraminių puslaidininkų sin- tezę bei jų savybių tyrimą.

Gabiam vaikinui buvo pasiūlyta likti dirbti universi- tete. Tuo pačiu metu jo vado- vai – Dr. G. Valinčius bei Dr. V. Daujotis – patarė paban- dyti išvažiuoti tolimesnėmis studijoms į JAV. Apsispresti tai padaryti nebuvo lengva: būtų tekę kuriam laikui atsi- skirti nuo šeimos – žmonos Daivos ir sūnelio Kosto. Be to, nebuvo įmanoma gauti jo- kios paramos šioms studi- joms iš Švietimo ministerijos, nes Lietuva tuo metu gyveno bene pačius sunkiausias me- tus (1992-1993) po Nepri- klausomybės atkurimo. O ir Eugenijus yra iš tų žmonių, kurie nelinkę prašinėti, bet siekia tikslo sunkiu darbu.

Galimybių studijuoti už- sienyje paieška prasidėjo At- viros Lietuvos fondo infor- macinio centro bibliotekoje, kur teko perversti duomenis apie šimtus universitetų. Be to, reikėjo savarankiškai pa- siruošti TOEFL (*Test Of English as Foreign Language*), GRE (*Graduate Record*

Examination) egzaminams. Tik labai gerai išlaikius anglų kalbos testą, GRE ir chemijos egzaminus, Case Western Reserve universitetas pasiūlė stipendiją daktarantūros stu- dijoms. Taip 1994-ųjų rudenį Eugenijus ir atsidūrė Klyv- lende (*Cleveland, OH*).

Iš pradžių buvo sunku priprasti prie skirtingos ap- linkos, kultūros bei mokymo sistemos. Tačiau Klyvlendo lietuvių bendruomenės, o ypač Irenos ir Algio Gedrių bei Onos ir Viktoro Šilėnų šeimų nuoširdžios pastangos palengvino tą sunkų laiką. Po poros metų Eugenijui pavyko pasikviesti savo šeimą. Tada ir Daiva Urnėžienė įsijungė į lietuvišką veiklą, pradėjo mokytojauti Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje.

Klyvlende Eugenijus to- liau studijavo neorganinę chemiją, pasirinkęs fosforo junginių tyrimus. Jo darbo rezultatai buvo įtraukti į moks- linių žurnalų straipsnius bei konferencijų pranešimus. 1998-ųjų rugpjūtyje Eugeni- jus jau pats skaitė pranešimą

Dr. Eugenijus Urnėžius (dešinėje) su savo vadovu, prof. John D. Protasiewicz Case Western Reserve universitete.

Amerikos chemikų draugijos (*American Chemical Socie- ty*) susirinkime Bostone. O šių metų pradžioje ketverių metų darbo rezultatai buvo apibendrinti daktaro diserta- cijoje "Naujų cirkonio ir fos- foro junginių sintezė bei jų savybių tyrimas", kurią Eu- genijus sėkmingai apgynė kovo 4 d. Šiuo metu Eugeni- jus Urnėžius tęsia podaktari-

nes studijas Minesotos uni- versitete (*Minnesota, Min- neapolis*).

Case Western Reserve universiteto daktarantūroje mokosi ir daugiau lietuvių chemikų: Dainius Mačikėnas, Šarūnas Zigmantas ir Algir- das Vėlyvis. Palinkėkime jiems sėkmės, tęsiant studi- jas.

D. U.

DVIEJŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLA VIENOJE KNYGOJE

Kaip nuožmus sapnas ga- liausiai praectin nuslinko Tė- vynės praradimo bei ilgesio dienos. Atsigavo kančios de- ginamos išeivijoje gyvenan- čių lietuvių širdys. Tą kančią ypač jautė buvę Lietuvos kar- iai. Kad netektyje gyvendami galėtų savo protesto balsą jungtinėmis jėgomis išreikšti, jie būrėsi į patriotinius orga- nizacinius telkinius. Vienas tų telkinių yra Lietuvos karių veteranų sąjunga "Ramovė". Sąjungos skyrių yra visur, kur yra lietuvių karių. Veik- lus tos sąjungos skyrius įsi- kūrė ir tebegyvuoja Los An- geles mieste.

Organizacijos veiklą ga- lima prilyginti daržui. Jo priežiūra – dirvos purenimas, sodinimas, veisimas – patikė- tas daržininkui. Suprantama, kad nuo daržininko pastangų ir sumanumo priklauso daržo derlingumas. Analogiškai ta samprata taikytina LKV są-

jungos "Ramovė" Los Ange- les skyriaus ir tos pačios vie- tovės DLK Birutės draugijos kelių dešimtmečių veiklai, kuri atsispindi tų dviejų orga- nizacijų neseniai išleistoje sutelktinėje istorinės raidos knygoje.

Čionykštė DLK "Birutės" d-ja, vadovaujama Alfonsos Pažiūrienės, taip pat panoro savo veiklą toje knygoje įam- žinti. Taip ir atsirado knyga, pavadinta: "Lietuvių karių veteranų sąjungos RAMOVĖ Los Angeles skyriaus veikla" ir "Lietuvos Didžiosios Kuni- gaikštienės BIRUTĖS karių šeimų moterų draugijos Los Angeles skyriaus veikla". Vadinasi, knyga susideda iš dviejų dalių.

Kadangi Los Angeles mieste ir priemiesčiuose gy- veno nemažai buvusių Lietu- vos įvairių laipsnių karių ir

Karolis Milkovaitis

kitų intelektualų, tai įsikūru- sio "Ramovės" skyriaus veik- la buvo plati ir naši. Čia gy- veno buvęs Lietuvos kariuo- menės vadas, brig. gen. Sta- sys Raštikis, buv. kariuome- nės štabo viršininkas ir mi- nistras pirmininkas brig. gen. Jonas Černius, brig. gen. Pra- nas Tamašauskas, keli pulki- ninkai ir nemaža žemesnių laipsnių karių. Jų ir kitų narių darbai, talka, patarimai bei pamokymai ir aibė nuotraukų sudėta šioje knygoje. Prade- dant 1952-aisiais – skyriaus įsisteigimo metais, knygoje sutelkta įvairi kronika: anti- komunistinių demonstracijų, tautinių ir valstybinių švenčių bei minėjimų, kultūros rengi- nių, vųjų "Kariui" paremti ir kitos veiklos aprašymai.

Antrąją knygos dalį suda-

ro gana plati Los Angeles bi- rutiečių istorija. Čia taip pat, pradedant 1957-aisiais – sky- riaus įkūrimo metais, sutelkta jo veiklos kronika: minėji- mai, šimtų siuntinių siunti- mas į "Suvalkų trikampi", pa- rodų, švenčių, gegužinių ren- gimas. Kone kiekviename puslapyje išryškėja glaudi bi- rutiečių ir ramovėnų veikla. Knygoje ne kartą paminėti ir vietos šauliai, vadovaujami veterano Kazimiero Karužos, dažnai talkininkavę ramovė- nams ir birutietėms. Ir ši dalis papildyta daugybe nuotraukų. Malonu pažymėti, kad kitų organizacijų gretoms retėjant

ir veiklai siaurėjant, Los An- geles birutiečių veikla yra pa- sigėrėtina stipri.

Knygą paruošė išeivijoje gerai žinomas visuomenin- kas, LKV sąjungos "Ramo- vė" garbės narys, dabar Los Angeles ramovėnų skyriaus pirmininkas Antanas Mažeika. Šio žmogaus įžvalgumas, organizacinis patyrimas, pa- garba tautos dorovinėms ver- tybėms, nenuolaidumas ne- teisybei ir komunistinei niek- šybei yra jo būdo bruožai. Tai labai tinkama asmenybė, pajėgusi kruopščiai ir bešališ- kai tą knygą paruošti. Ši kny- ga yra jau trečioji, kurios su- darytoju tapo ats. j. leitenan- tas, inž. A. Mažeika.

Dalyvaukime įdomiame tyrime

**PSICHOLOGINĖ
STUDIJA
APIE V. ADAMKŲ,
A. DAMUŠĮ, V. KAVOLĮ,
L. KRIAUČELIŪNĄ,
B. KVIKLĮ
IR V. VYGANTĄ**

Planuojama psichologinė studija, kurios tikslas ištirti, kaip išvardintus asmenis pri- simena ir įvertina juos pažis- tantieji ar pažinojusieji. Stu- dijai parinktas *Interpersonal Check List* metodas, suside- dantis iš 128 asmenybę api- būdinančių būdvardžių. Klausimų lapai ir jų užpildy- mo instrukcijos pateiktos

anglų kalba. Individualūs at- sakymai lieka anoniminiai.

Kviečiame visus, pažis- tančius arba pažinojusius mi- nėtus asmenis, dalyvauti šia- me tyrime, užpildant būdvar- džių anketą. Nebūtina, kad apklausos dalyvis visus šešis įvertinamuosius pažintų.

Šią anketą galite gauti, kreipdamiesi į dr. Romualdą Kriaučiūną, 1816 Tecumseh River Road, Lansing, MI 48906-3823 arba susisiekdami E-paštu:

RomasK@acd.net
ir nurodydami savo adresą.
R.K.

2-ojo ir 3-ojo skyriaus mokiniai muzikos ir šokių pamokoje Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje.

A. Širvinskienės nuotr.

BIG BANG

Vladas Vijeikis

Mudu su Florijonu esame nepataisomi, fanatiški pasaulio įvykių studijuotojai. Mes išgvildiname viską – nuo Ievos iki Monikos. Bet tie pasaulio įvykiai tokie nešvarūs, kad burna užsineša purvais. Tada tenka praplauti. Tam mes turime visai neblogų priemonių. Mus domina ne tik įvykiai, bet viskas, kas tik turi ryšio su mūsų žeme. Ir ne tik su žeme, bet ir su visa vieta.

O dabar, kai priviso palydovų (*satellites*), kompiuterių ir kitokių mokslinių įrankių, visatoje jautiesi kaip savo kieme. Dar mudu su Florijonu susidomėjome, kaip atsirado pasaulis. Pasirodo, kad ir labai gudrūs mokslininkai to nežino ir ginčijasi tarp savęs. Florijonas man sako:

– Ar girdėjai apie "*big bang*". Lietuviškai gal sakytumė: didelis bum bum.

– Ar nukritai nuo laiptų?

– Ne. Čia reikalas eina apie pasaulio atsiradimą. Mokslininkai sako, kad buvo "*big bang*". Visokios planetos atskilo ir iš inercijos ėmė sukstis. Tarp jų – ir mūsų žemė.

Ne taip seniai mokslininkai tvirtino, kad žemė – plokščia kaip blynas. Buvo tokių keliauninkų, kurie sakėsi pasiekę žemės kraštą ir pažiūrėję į dangų. Dar kiti pasakojo, kad matė labai keistas būtybes, kurios buvo ne tai žmonės, ne tai gyvuliai. Kadangi dar lėktuvai neskraidžiojo taip laisvai, kaip dabar, tai nebuvo galima patikrinti. Paskui apsigalvojo, kad žemė kaip kamuolys ir ją ant savo pečių laiko *Atlas*. Neperseniai visiems labai patiko knyga "Guliverio kelio-

nės". Mat ten buvo aprašoma, kad keliautojas vienur užtiko labai mažyčius žmonelius, o kitur – milžinus.

Dėl žemės apskritumo ir sukimosi buvo ilgai abejota. Ir pagristai. Buvo sunku suprasti, kaip žmonės nenukrinta nuo žemės, atsidūrę apačioje. Dabar gi vėl kažkoks "*big bang*".

– Man daug geriau patinka senoviškas aiškinimas, – sako Florijonas, – Dievas sukūrė pasaulį. Pirmą žemę, paskui vandenį. Galiausiai žmogų, o paskui moterį.

Čia Florijonas labai tyliai, beveik man į ausį, matyt, privengdamas žmonos, sako:

– Dėl paskutinio tvartinio aš abejoju. Ar nereikėtų atšaukti ir pataisyti? Pavyzdžiui, automobilius atšaukia. Taigi viską padarė per šešias dienas, o septintą išsėjos, užsitarnavęs lyg ir atostogas. Ir mes dabar septintą dieną nieko nedirbam. O kiti net ir šeštadieniais sugeba poilsiauti. Taip sakant, nori Dievą pralenkti. Užtenka ir penkių dienų pasaulio sutvėrimui.

Čia mudu sudaužėme stiklelius, kurie suskambėjo daug gražiau, negu koks ten "*big bang*".

– Kaip manai, ar Dievas iškėlė geras pabaigtuves ir su angelais gerai nubaliavojo? Niekur neužtikau apie tai. Mano kaime, kad iškeldavo ūkininkas pabaigtuves, tai galėdavai girdėti penktoje parapijoje. Jeigu nerengtų gerų pabaigtuvių, tai talkos ir su medum neprisiprašytų.

Pajutau, kad Florijonas nuklydo į žalias lankas. Bet jo amžiuje tai – dovanotina. Prisimename gražius nutikimus. Nenorėdamas pasirodyti visai nesuprantąs "*big bang*", aš jam sakau:

– Florijonai, pastumkim į šoną visus reikalus apie pasaulio sutvėrimą. Dabar paklausu tavęs, kas pirmas atsirado: ar višta, ar kiaušinis.

Florijonas pažiūrėjo į mane lyg mokytojas į pirmąskyrį ir sako:

– Laikas praplauti burnas.

(Tęsinys. Pradžia – 22 nr.)

Jos kelionė buvo skaudi, varginga. Važiavo sunkvežimiais, gerų vokiečių pagelbstima, ėjo pėsčia, keliavo karių traukiamais vežimais ar slapta užsikorusi ant traukinio platformos, išigavus į prekinį vagoną, tuščiaame kampe kiūtodavo sušalusi ir alkana. Tik viltis susirasti vyrą ir vaikus stūmė eiti pirmyn. Ilgiau sustodavo miestuose ir, vaikščiodama gatvėmis, klausydavosi, ar neužgirs kalbant lietuviškai, nes tik per savo tautiečius galėjo gauti žinių apie ieškomus.

Apkeliavusi vieną miestą, keliavo į kitą.

Vietomis laukus jau dengė sniegas. Nuogi medžiai plakėsi vėjo draskomi. O ji ėjo, važiojo. Ieškojo akimis ir klausėsi širdimi, tikėdama išgirsti vyro ar vaikų balsus. Nuvargusioje vaizduotėje regėjo savo buvusias laimingas dienas. Bet reginys ištirpdavo negailestingose tikrovėse. Praeiviai ėjo ir nuėjo kas sau. O ji vis stūmėsi pirmyn, nešdama savo vargą, praradusi viltį, kad troškimai išsipildys ir džiaugsmas nudžiovins ašaras.

Kalėdų šventės rado ją bažnyčios prieangyje sušalusią, nusilpusią nuo alkio ir fizinio išsekimo. Vokiečiai ją priglaudė, maitino, slaugė, kol ji atgavo savo jėgas ir Darbo įstaiga leido jai dirbti mažame fabrikėlyje. Ji su mažu teptuku turėjo apibrėžti mažus sidabrinius ratukus ant porcelianinių "makaronų". Tie makaronai buvo reikalingi ginklų pramonei. Buvo švaru ir šilta. Gavo maisto korteles ir kambarėlį pas vieną kilmingą vokiečių *Louise von Traeger*, kurios vyras ir du sūnūs buvo kare. Šioji leido jai apsigyventi svečių kambaryje, tuo išgydama draugę vienišoms valandoms praskaidrinti, nes Julija gerai kalbėjo vokiškai. *Louise* buvo laiminga, galėdama savo skausmą išsakyti tai, kuri ją suprato. Toks gyvenimas tiko abiems. Jos ilgus vakarus kalbėdavosi ir su ašaromis atverdavo savo sielvartus viena kitai. Tapo kaip seserys.

"Makaronų" dažymas nereikalavo protavimo, ir Julija pradėjo planuoti, kaip pasišalinti nuo darbo ir keliauti tolyn. Jos tikslas – susirasti savo šeimą, buvo nepakeičiamas. Visą laiką mintyse pykėsi planai ir minčių srautas buvo toks neišnarpliojamai sunkus. Mintys liejosi tamsios ir baisios: gal vyrą, nusivareję mišką, sušaudė? Gal grąžino atgal ir išvežė į Sibirą? Gal vaikai mirė nuo ba-

KOMPOZITORIUS

APYSAKA

Dalila Mackialienė

do? Kas slaugo sergantį Gintuką? Ar lanko mokyklą Audrytė ir Vėjūnas? Šie klausimai vis kilo, lyg migla, ir dieną ir naktį. Julija būtų atidavusi pusę gyvenimo už šias žinias. Deja, niekas nedavė jai atsakymo, niekas nepatarė kur ieškoti pagalbos, kur rasti tą šviesą, kuri parodytų kelią, kuriuo ji turėtų žengti ir tęsti savo šeimos ieškojimą. Vieną dieną jos įtempti nervai neišlaikė ir ji savo planus atskleidė savo globėjai *Louise*. Tačiau šioji nepatarė Julijai leistis šiuo metu į kelionę, kai dar siaučia trijų milžinų kova, kai viskas griūva ir lūžta, kai žmogus tik smėlio dulkelė ir lengvai vėjo nušluojamas. Laukimas – vienintelė išeitis. Reikia slėptis, kad išliktum gyvas, nes chaose lengva pražūti. Kas bus karui pasibaigus – niekas nežino... Belieka laukti ir tikėti.

Pagaliau keletą metų trukęs, karas, nusiaubęs Europą, išžudęs milijonus žmonių – pasibaigė. Svetimšaliai, suvežti iš visos Europos, laukė galimybės grįžti namo. Tik pabėgėliams iš Rytų politiniai posūkiai nuvingiavo nepalankia kryptimi ir grįžimo lūkesčius užtemdė nežinia.

Nenorintieji grįžti į savo kraštus, buvo sugrūsti į agriautas kareivines, kur mėgino stiprinti savo dvasinę egzistenciją, jungdamiesi į chorą, tautinių šokių grupes, vaidybos ratelius, mokyklas, kad nenumirtų iš ilgesio ir neužtrokštų svetimųjų glėbyje. Stengėsi šitame mažame kareivinių pasaulėlyje atkurti nors lopinėlių Lietuvos, kad jame rastų dvasinės stiprybės, nes besitęsias tremtinio kelias atrodė bus ilgas ir sunkus. Žmonės blyško, graužiami nostalgijos, darėsi abuojiūs, gaudūs. Keliavo nuo vieno Vokietijos krašto iki kito, ieškodami savo šeimos narių, draugų bei pažįstamų, išsiblaškiusių visuose pakraščiuose.

Julija, atsisveikinusi su *Louise von Traeger*, iškeliavo. Gaudus buvo jų atsisveikinimas, nes kančia suartino ir tuo pačiu skausmu abidvi guodėsi. Julija paliko šią vienišą, žilą, vokiečių diduomenės moterį liūdną ir verkiančią, be artimesnio žmogaus, be paguodos. Ji apdovanojo Juliją drabužiais, pinigais ir kuprine, kad būtų lengviau keliauti. Julija pažadėjo, kai tik salygos leis, sugrįžti į šį nedidelį Bavarijos miestelį, kur puošniame parke ant kalno stovėjo gražiais bokštais ir marmuriniais laiptais išgrąžinta hercogų, šio miesto bu-

vusių valdovų, pilis, iš kurios tebuvo likę tik bombų apgriautos sienos. Julija šventai tikėjo, kad ją aplankys, nes skirtis tikrai buvo skaudu.

Julija lankė kareivines, prieglaudas, kur buvo susispietę pabėgėliai ar darbams atvartieji karo vergai. Kaip kartuvių kilpa virš galvų kabojo siaubas apie grąžinimą į kilmės kraštus. Ėjo delegacijos pas amerikiečių pareigūnus, aiškindamos padėtį, patirtą komunistų siautėjimą jų užgrobtuose kraštuose. Komitetai posėdžiavo, rašė prašymus. Bažnyčiose meldėsi. Visas gyvenimas pavirto vienu dideliu rūpesčiu: kas bus? Komunistų agentai, kaip skališkai narstė stovyklose ir reikalavo visus grąžinti į sovietų rojų...

Julija vis keliavo. Keliavo traukiniais, ateinančiais ir išeinančiais, ar pėsčia, vos vilkdama sutinusias kojas.

Praėjo vasara. Prinokę ir nukritę pakelėse vaisiai buvo jos maistas. Guodėsi – rudens vėjai atneš laimingesnes dienas: užaugs bulvės ir daržovės, gal ir duonos bus daugiau.

Išvaikščiojus didelę dalį Vokietijos, Julija pasuko į anglų zoną. Jėgos jau buvo visai išsekusios, vilties žiburėlis užgesęs. Nežinojo kur eiti, kuriuo keliu suksti. Po daugelio varganos kelionės dienų, Julija atsirado Hamburge, kur nemažai lietuvių gyveno laive, atplaukusiam iš Klaipėdos uosto. Vienas užklaustas vyras jai patarė aplankyti lietuvių stovyklą *Wendorf*.

– Ten yra daug lietuvių, gal ir gausite kokių žinių apie artimuosius. Jis pasisiūlė net padėti nuvažiuoti, nes ten dažnai su vienu amerikonu važiuoja pas seserį, kur gaus pavalgyti. Prižadėjo pakalbėti su tuo amerikonu ir liepė ateiti ton vieton dvyliktą valandą, nes jis tada išvažiuoja tarnybos reikalais. Dar paprašė neveluoti ir apsisukęs nušlubavo išilgai denio į kitą laivo galą, į savo kampan, kur ištemptas brezentas buvo jo lova, jo namai...

Dvyliktą valandą visi trys, susėdę į džipą, išvažiavo. Atvykus į *Wendorf*, Julija mėgino vieną kitą užkalbinti, bet jos nušiuusi išvažiavo, suplyšę batai, bedantė burna darė ją atstumiančią. Ant pečių kabojo tuščia, purvina kuprinė. Ji vilkosi stovyklos gatvele, ieškodama raštinės. Užklaustieji tik mostelėdavo ranka ir ištardavo "ten".

Suradusi stovyklos komiteto būstinę, įžengė vidun.

The World is Changing!

Can you afford not to have Internet Access?

Xcelnet offers you One full Year of Unlimited Internet Access for \$125 with this ad. Web Hosting Starts at 19.95 / month.

Call now 216-382-9033

You will be online today. Guaranteed. Tired of busy signals? Excellent Service. Free E-Mail & Web Space.

SUPPORT IN LITHUANIAN AVAILABLE

Don't have a computer? We have new and refurbished systems starting from \$399.

Monitors and Printers available.

POPIETĖ HOLDEN ARBORETUM

Henrikas Stasas

Klyvlendo lietuvių kultūros darželių draugija gegužės 22 d. pakvietė savo narius į įdomią pavasario išvyką, kuri vyko *Holden Arboretum* "botanikos sode", *Kirtland, Ohio*. Kaip kvietime buvo pažymėta, išvykos tikslas – pabendrauti prie arbatos puodelio pavasariškoje gamtoje, pasidžiaugti šiuo metu ten žydinčiais rododendrais, japonišku botanikos sodu ir kt.

Nors dangų dengė pilki debesys, kurie gal šiek tiek ir aptemdė pavasario žiedų spalvas, tačiau tai netrukdė gamtos mylėtojams atvykti į *Holden Arboretum*. Čia gražiam sodo pastate minėtos draugijos valdybos nariai visus atvykusius pasitiko su malonia staigmena – arfos muzika ir puikiomis vaišėmis. Akis džiugino lietuviškomis staltiesėmis uždengti stalai, papuošti vazonėliais su žydinčiomis įvairiaspalvėmis našlaitėmis. Vaišių stalas taip pat gražiai papuoštas gėlėmis, viliojantis užkandėlių

bei įvairių gardumynų gausa. Kultūrinių darželių draugijos valdybos nariai visus kvietė vaišintis ir jaukioje nuotakoje, arfos muzikai skambant, pasidžiaugti šia popiete. Oras buvo nešaltas, tad buvo galima ir gražioje terasoje su arbatos puodeliu pasėdėti ir pabendrauti su artimaisiais. Terasa, kuri supa pastatą iš trijų pusių, keliomis pakopomis nusileidžia į du, žydinčią augmeniją apsuptus tvenkinėlius su japonišku tilteliu. Visa aplinka čia buvo išpuodinga, o arfos garsai, sklandantys į beribio pavasario žalumą, rodė, ką gali sukurti žmogus, sujungęs su gamta savo talentą. Beje, arfa ir yra artimas gamtai muzikos instrumentas, nes jau pats primityviausias gamtos žmogus naudojosi arfa, kurią tada pasigamino iš medžioklinio lanko. Antai *Dallas* botanikos sodo administracija, suprasdama arfos artimumą gamtai, sukūrė specialią arfą, kurią įmontavo medyje. Vėjui palietus jos stygas, sklinda fantastiniai garsai.

Nepaprastai jaukioje aplinkoje pasivašinėję ir pasidalinę išpuodžiais, nuvykome į netolimą *Holden Arboretum* sekciją, kur šiuo metu žydėjo stambūs rododendrių krūmai. Tarp žaliuojančios augmenijos ryškių spalvų lopai dengė kalnelius, o jų spalvingi atspindžiai, lyg veidrodyje švytėjo žemiau tyvuliuojančių

Kanadiškosios žąsies šeimynėlė *Holden Arboretum* parke. C. W. Eliot Paine nuotr.

tvenkinėlių paviršiuje. Prie šios romantiškos aplinkos prisidėjo ir laukinių žąsų porėlė, su savo prieaugliu flegmatiškai plūduriavusi ramiai vandenyje. Rododendrai čia buvo pasipuošę vienas už kitą gražesnėmis, ryškesnėmis spalvomis. Jų čia auga visa įvairovė: geltoni, raudoni, mėlyni, oranžiniai, rausvi, balti ir violetiniai. *Holden Arboretum* šią rododendrių kolekciją čia pradėjo rinkti 1941 metais. Šio augalo pavadinimas kilęs iš graikų kalbos ir reiškia rožės medį.

Kalbant apie *Holden Arboretum* sodą, norėčiau pastebėti, kad tai nėra botanikos sodas mums įprastine prasme, nors žodyne pastebėjau

išverstą botanikos sodu ar medelynu. Botanikos sodas skirtas mokslui ir mokymui. Tai lyg "augalų muziejus", kuriame yra įvairaus klimato augalai. Tie, kuriems vietos klimatas netinka, perkeliama į šiltnamius – oranžerijas. Tuo tarpu *Arboretum* sode komplektuojami medžiai ir krūmai. Tokio sodo paskirtis ne vien mokslui, bet ir pramogai, kaip, pavyzdžiui, ir mūsų šios dienos išvyka. Be to, *Arboretum* sodai įkurti ir išlaikomi privačia iniciatyva. *Holden Arboretum* yra didžiausias Amerikoje ir jo plotas užima 3100 akrų.

Pasigėrėję rododendrių spalvomis ir gražia šios vietos aplinka, sugrįžome į sodo pastatą, kur stebėjome skaidrę *Brooklyn* japonų botanikos sodo gamtos ir žmogaus rankų sukurtą architektūrą. Čia tarp įvairių medžių ir egzotiškų augalų tyvuliavo tvenkiniai, matėsi tilteliai,

šventyklos, skulptūros, liktenos ir kiti rytietiški savitumai. *Brooklyn* japonų botanikos sodas yra didžiausias ir turtingiausias augalų rinkiniu po Tokijo.

Skaidrėmis pasibaigus, pasibaigė ir šios išvykos numatytoji programa, tačiau gražios popietės dalyviai dar neskubėjo į namus. Visi dalinosi išpuodžiais ir džiaugėsi tokia turininga ir malonia popiete šios gražios pavasario gamtos aplinkoje.

Manau, kad visi dar ilgai prisimins šią popietę su dėkingumu lietuvių kultūrinių darželių draugijos valdybai, kurią sudaro: pirm. K. Stepnavičius, vicepirm. G. Stepnavičienė, vicepirm. A. Zorskienė, išd. Kęstutis Šukys, išd. asistentė Rita Matienė, sekr. P. Carroll, nariai: A. Stungienė, S. Šukienė, N. Kersnauskaitė, darželių priežiūrėtojas J. Šembergas, patarėjas V. Apanius.

KELIAUJAME SU DAINA

*Keliaujam su daina,
Jaunystė lydi mus,
Daina laukeliais eina,
Jos aidas nuostabus.*

K. Bradūnas

Štai ir vėl atėjo pavasaris, kuris visados vilioja skaites ir skautus į gamtą. Po sauso ko balandžio sulaukėme gegužės liūčių. Tačiau tai neišbaidė "Neringos" tunto skautų ir "Pilėnų" skautų. Gegužės 24 d. pavakaryje jie vėl

suvažiavo į Paupio giraitę, esančią *North Chagrin* metro parkų draustinyje. Gamtos entuziastus bei jų optimistiškus tėvus ir senelius nei keli lašai, nei šimtai kibirų lietaus negąsdino. Šį kartą visi buvo apsiavę neperšlampančiais batais ir "purvabridžiais". O kiek džiaugsmo, klyksmų ir ištaškytų klanų!

Svetinga Ažuolo pastogė visus mielai priglaudė, bet

meškėnas nedrįso įeiti vidun. Pora stalų buvo apkrauta atsiųžtais užkandžiais ir vaisiais.

Nuo Neringos tunto vėliavos nuaidėjo Giraitės pušų viršūnėmis Lietuvos himnas. Tuntų įsakymuose pranešta apie jų veiklą. "Neringos" tunte Elena Juodiškaitė davė jaunesnės skautės įžodį ir pasipuošė raudonu kaklaraiščiu.

(Nukelta į 12 p.)

"Neringos" tunto skautės su vėliava. Pranešimą skaito skautininkė Vilija Klimienė. Šalia jos – rašytojas Algis Rukšėnas.

G. Juškėno nuotr.

Mielam jaunystės laikų bičiuliui

A.†A.

VYTAUTUI ŽMUIDZINUI

netikėtai ir ramiai užbaigus šią žemišką kelionę, Jo mielą žmoną IZABELE, sūnų Dr. SIMONĄ, dukrą Dr. ANTANINĄ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Birutė ir Jonas Vasariai
Aldona ir Vytautas Mauručiai
Genutė ir Mečys Aukštuoliai

Mielajam giminaičiui ir dainos draugui

A.†A.

VYTAUTUI ŽMUIDZINUI

staiga mirus, Jo žmonai IZABELEI, sūnui Dr. SIMUI, dukrai Dr. ANTANINAI ir artimiesiems reiškiu gilią užuojautą ir kartu liūdžiu.

Algirdas Bielskus

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

- BIRŽELIO 13 d. – Tra-
giškojo birželio (1941.06.14)
paminėjimas. Rengia Klyv-
lendo Baltijiečių komitetas.
- LIEPOS 18 d., 11:30
val. ryto – šv. Jurgio parapi-
jos gegužinė šios parapijos
sodyboje.
- RUGPJŪČIO 22 d. –
Lietuvių klubo gegužinė
Amerikos italų klube, toje
pačioje vietoje, kaip ir 1998
m. Įvažiavimas iš Euclid g.
- RUGPJŪČIO 27 d. –
Lietuvių kultūros darželių va-
karas Gwin Estate sodyboje.
- RUGSĖJO 4-5 d. – me-
tinės ŠALFASS golfo žaidy-
nės vyks "The Reserve at
Thunder Hill", Madison, OH.
Rengia Klyvlendo Lietuvių
golfo klubas.
- RUGSĖJO 11 d. – "Tė-
vynės garsų" radijo progra-
mos 50 metų jubiliejus: ban-
ketas, minėjimas, koncertas.
- RUGSĖJO 11-12 d. –
metinės Šiaurės Amerikos
baltijiečių ir lietuvių lengvo-
sios atletikos pirmenybės.
Cuyahoga Community Colle-
ge, Parma, OH. Rengia Klyv-
lendo LSK "Žaibas".
- RUGSĖJO 25 d. – "Vo-
lungės" moterų choro koncer-
tas. Rengia vyresniųjų skau-
čių "Židinys".
- SPALIO 9-10 d. – Lie-
tuvių dienos, skirtos 100-
osioms V. Kudirkos mirties
metinėms. Rengia LB apy-
linkės taryba.
- SPALIO 16 d. – Balti-
jiečių bendravimo vakaras
Lietuvių namuose. Rengia
Klyvlendo Baltijiečių komi-
tetas.
- LAPKRIČIO 14 d., nuo
11:30 v.r. iki 3:30 v.p.p. – šv.
Jurgio parapijos rudens festi-
valis.
- GRUODŽIO 18-19 d. –
šv. Jurgio parapijos kalėdinių
kepinų pardavimas.
- GRUODŽIO 24 d.,
9:30 v.v. – bendros Kūčios
šv. Jurgio parapijos salėje.

Rengėjų dėmesiui!

Prašome laiku pra-
nešti redakcijai apie ren-
ginių laiko, vietos arba
programos pakeitimus.

Kultūros renginių tvarkaraštis birželio mėnesiui

Sudarė Gerardas Juškėnas

- Birželio 12 d. 8 v.v. –
lotynų koncertas. Solistas –
Ashley Hector Trichocke ir
jo orkestras. Zoologijos sodo
amfiteatre, 3900 Wildlife
Way. Bilietus galima įsigyti
zoologijos sodo kasoje arba
užsisakyti tel. 216/241-5555.
- Birželio 12 d. 11 v.r. –
4:30 v.p.p. – Merginos tampa
moterimis – Girls to Women.
The Health Museum of Cle-
ve., 8911 Euclid Ave. Tel.
216/231-5010, ext. 145.
- Birželio 12 d. 10 v.r. –
3 v. p.p. – Luoto irklavimas
Hinckley ežere – Voyageur
Canoe Paddle. Kaina – \$3.
Registruotis tel. 440/248-
2326.
- Birželio 12 d. 1:30 - 3
v.p.p. – Iškyla prie upelio –
Family Creek Walk. Bus
stebimi driežai, vėžiai ir kt.
Dėvėkite neperšlampančius
batus. North Chagrin Nature
Ctr., Sunset Ln. iš Rt. 91
(SOM), Mayfield Vlg. Tel.
440/473-3370.
- Birželio 13 d. – Atradi-
mai prie Chagrin upės –
Discover the Chagrin River.
5 mylių iškyla paupiu auga-
lams ir gyvūnams pažinti.
Klampūs takai. North Chag-
rin Reserv. Sunset Ln. iš Rt.
91 (SOM), Mayfield Vlg.
Tel. 440/473-3370.
- Birželio 13 d. 12-5
v.p.p. – Brecksville Nature
Ctr. 60-ji sukaktis. Bus pra-
eities apžvalga – 1930 m.
auto paroda, istoriniai radi-
niai, pasakojimai, šokiai, mu-
zika, sukties tortas ir Har-
riet Keeler girios lankymas.
Įvažiavimas iš Rt. 82 (Chip-
pewa Rd.), Brecksville. Tel.
440/526-1012.
- Birželio 14 d. 10-11:30
v.r. – Senoliai švenčia vasarą
– Senior Seekers II Celebrate
Summer. Poros mylių iškyla
negrįstais ir stačiais takais.
- Birželio 14 d. 4-6 v.p.p.
Senųjų vėliavų pakeitimas –
Flag Retirement Ceremony.
Lake View Cemetery, Euclid
Ave. vartai – 12316 Euclid
Ave. Tel. 216/421-2665.
- Birželio 14 d. 8-10 v.v.
– Astronomų sueiga. Cuya-
hoga Astronomical Soc.
Monthly Meeting. Svečiai
mielai laukiami. Rocky River
Nature Ctr., 24000 Valley
Pkw., N. Olmsted. Tel. 440/
734-6660.
- Birželio 15 d. 7:30 v.v.
– nemokamas orkestro kon-
certas – Hillcrest Concert
Band. Beachwood Tel. 440/
942-3944.
- Birželio 15 d. 10-12 v.r.
Girios pažinimo iškyla –
Woodland Discovery Hike.
South Chagrin Reserv., Miles
Rd. į rytus nuo Rt. 91, Bent-
leyville. Nuo "The Shelter-
house". Tel. 440/247-7075.
- Birželio 17 d. 7-9:30
v.v. Vakare su baidare ežere
– Evening Kayak on Hinck-
ley Lake. Kaina \$15. Kelio-
nėje bus stebimi bebrai, jon-
vabaliai, garniai ir kt. Re-
gistruotis iki birželio 16 d.
tel. 216/341-3152.
- Birželio 18 d. 10 v.r. –
5 v.p.p. – nemokama senolių
pagerbimo šventė – Senior
Celebration Day. Cleve Met-
roparks Zoo, 3900 Wildlife
Way, Tel. 216/661-6500, ext.
290.
- Birželio 19 d. 9 v.r. – 3
v. p.p. – iškyla dviračiais.
Tour de Necklace. Iš Mill
Stream Run Reserv. Chalet
iki Brecksville Nature Ctr.
Registruotis tel. 440/248-
2326.
- Birželio 19 d. 9-10:30
v.r. – nemokamas kelio ir
klubo sanarių tikrinimas –
Knee & Hip Joint Screening.
Lutheran Hospital, 1730
West 25 St. Registruotis: Tel.
216/363-2001.
- Birželio 19 d. – liepos 5
d. 9:30 v.r. – 5 v.p.p. – dai-
lininkų gamtos vaizdų paroda.
Rocky River Nature Ctr.,
24000 Valley Pkw., N. Olm-
sted. Tel. 440/734-6660.
- Birželio 20 d. 9 v.r. – 5
v. p.p. – tėvo diena Zoologi-
jos sode – Father's Day at the
Zoo. Tėvams įėjimas – veltui.
3900 Wildlife Way, Tel. 216/
661-6500, ext. 290.
- Birželio 20 d. 9 v.r. – 5
v. p.p. – foto iškylos diena –
Photo Safari Day. Foto var-
žybos Cleve zoologijos sode,
3900 Wildlife Way. Temos:
žinduoliai, augalai, paukščiai,
vabzdžiai, šliužai ir džunglės
(Rain Forest). Varžybos truks
iki liepos 31 d. Paraiškų for-
mas ir taisykles galite gauti
Zoologijos sodo kasoje arba
Marc's parduotuvėse.
- Birželio 20 - liepos 31
d. – savaitiniai nemokami
styginių instrumentų kursai.
Encore: School for strings.
Cleve Institute of Music.
Teiraukitės apie laiką tel. 216/
791-5000.

(Pabaiga – kitame numeryje)

RUOŠIAMĖS "TĖVYNĖS GARSŲ" SUKAKČIAI

Komitetas, rengiantis
Klyvlendo lietuvių radijo lai-
dų "Tėvynės garsai" 50-me-
čio sukties minėjimą, kvie-
čia organizacijų atstovus, tal-
kininkus bei rėmėjus į pasi-
tarimą birželio 16 d. 7:30 v.v.
Dievo Motinos parapijos
konferencijų kambaryje.

Jurgis Malskis
Komiteto pirmininkas

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina-
ma, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS | LIETUVA – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

Rita Staškutė-Zvirblienė

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė

State Certified Real Estate Appraiser – įkainuotoja

Profesionalus pataravimas perkant, parduodant ir įkainuojant namus

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119

(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124

(440) 473-2530

KELIAUJAME SU DAINA

(Atkelta iš 10 p.)

Liepsnelių draugininkė Terešė Majorovaitė buvo pakelta į paskautininkės laipsnį, sesių skautininkių ratelyje ji davė įžodį ir gavo žalią kaklaraištį. 10 sesių, kurios lankė uoliai sueigas, nusipelnė pagyrimo. Tai Daina Chmieliauskaitė, Neris Klimaitė, Adrija Taraškaitė, Nida Hallal, Janina Klimaitė, Žavinta Maleckaitė, Aurelija Maleckaitė, Kristina Paškonytė, Teresė Paškonytė ir Lana Pollock.

1998-99 veiklos metams pasibaigus, "Neringos" tunto tuntininkės s. Livija Pollock ir s. Vilija Klimienė padėjo tunto vienetų draugininkėms T. Majorovaitėi, V. Taraškaitėi, V. Civinskaitei ir L. Rukšenaitei, adjutantei S. Tamošiūnaitei, išdininkei I. Hallal, spaudos ryšininkei O. Šilėnienėi, mamytėms – sesėms pagalbininkėms I. Civinskienei, D. Januškytei-Tuljak ir V. Rubinski, dvasios vadui kun. G. Kijauskui, SJ. Už dėmesį "Neringai", nuotraukas ir rašinius spaudoje padėkoto broliui Gerardui Juškėnui.

Nepaprasta padėka tenka skaučių tėvams ir seneliams, kurie jas vežioja į sueigas, jų

ten laukia, perka Kaziuko mugėje jų darbelius, visados patalkininkauja ir pataria.

"Pilėnų" tunto broliai džiaugėsi, kad LSB Vyriausias skautininkas apdovanojo s. Algį Miškinį ordinu "Už nuopelnus". Brolis Algis daugelį metų padeda Kaziuko mugės ruošos darbuose. Jo įrengtoje dirbtuvėje skautai pramoksta iš medžio gaminti mugei rankdarbius.

"Pilėnų" tuntininko v.s. R. Belzinsko įsakymu vilkiuko modeliotojo specialybė suteikta Nikučiai Hallal ir Andriui Stungiu.

Po iškilmingos sueigos Ažuolo pastogėje visi skaniai pasivaišino mamytėjų atvežtais užkandžiais. Šį kartą be užkandžių dar buvo tėvų ir brolių atvežtos malkos, kurios pastogės ugniakure tapo skautišku laužu. Laužo programą pravedė s. Virginija Rubinski. Ačiū jai už tas mieles dainas ir sutartines. Rinkom susiėmę sugiedojome "Ateina naktis" ir nenoriai išvažiuojame namo. Buvo malonu pasidžiaugti skaučių ir skautų pasiekimais. Linkime "Neringos" ir "Pilėnų" tuntams smagaus stovyklavimo JAV Vidurio rajono Rako

stovykloje, Custer, Michigan.
Ger.J.

JIEMS NEPATINKA SKAUTŲ IŽODIS

"The American Civil Liberties Union" (Chicago) JAV Apygardos teisme iškėlė bylą, kad būtų uždrausta Amerikos skautams (Boy Scouts of America) naudoti sueigoms mokyklas, karines bazes bei kitus iš valstybės izdo išlaikomus pastatus. Anot ACLU, skautų įžodyje esantis pažadas tarnauti Dievui prieštarauja konstituciniam reikalavimui atskirti bažnyčių nuo valstybės.

Čikagos viešųjų mokyklų administracija tvirtina, kad skundas nepagrįstas, nes ne vienas mokinys arba vadovas yra nukentėjęs nuo religinės diskriminacijos sąryšyje su bet kokia Čikagos viešųjų mokyklų programa. BSA (Amerikos skautų s-ga) irgi tvirtina, kad ACLU kaltinimai yra nepagrįsti. Skautų santykiai su Dievu yra dalis šio krašto paveldėjimo, kuris minimas Nepriklausomybės deklaracijoje (Declaration of Independence), Įstikimybės pažade (Pledge of Allegiance) ir net piniguose. "Labai skaudu, kad ACLU bando uždrausti šiems berniukams įsijungti į skautavimo programas vien dėl jų pažado tarnauti Dievui", – pareiškė Gregg Shields iš Amerikos skautų centro.
Ger.J.

LIETUVIAI – MIESTO KLUBE

Gailutė Klimaitė (pirma iš kairės) jau daug metų priklauso Cleveland, Ohio miesto klubui (City Club). Tai diskusijų klubas, kuriame aptariamos politikos, kultūros, visuomeninės veiklos problemos. Keletą metų G. Klimaitė dirbo šio klubo programų komitete, glaudžiai bendradarbiaudama su tuometiniu klubo pirmininku Alan Davis. Neseniai G. Klimaitė miesto klube surengė pokalbį apie jos įkurtą Laisvojo žodžio forumą.
J. Jasaičio nuotr.

Žinoma visuomenininkė Irena Gedris (dešinėje) Miesto klube pasakoja apie APPLE veiklą. J. Jasaičio nuotr.

"DIRVAI" AUKOJO

ALTS St.Petersburg, FL sk. 100
Eleonora Matulevičienė, Worcester, MA. – a.†a. Vyt. Matulevičiaus atminimui) 100
Algirdas Bielskus, Euclid, OH – a.† a. Vytauto Žmuidzino atminimui 50
M.Žemaitienė, Leonia, NJ ... 40
L.Kazlauskas, Chicago, IL ... 35
T.Bukaveckas, Chicago, IL ... 30
M.Aukštuolis, Clev., OH 25
A.Brizgys, Kingwood, TX ... 25
R.Kubiliūnas, Wlby. H., OH 25
Toronto Lietuvių pensininkų klubas, Canada 25
H.Dilys Chicago IL 20
J.Stepas, Wlby. H., OH 20
B.Liaudanskienė, Camano, Isl. WA 20
G.Amonas, Moraga CA 15
J.Dautas, Wlby. H., OH 15
V.Jomantas, Redford, MI 15
J.Palšis, Palos H., IL 15
R.Snarskienė, Dayt. B., FL ... 15
Dr.J.Zukas, Baltimore, MD... 15

T.Bogušas, S.Boston, MA 10
I.Kaunelis, Westland, MI 10
V.Mackus, Chicago, IL 10
N.Puškorius, Newbury, OH ... 10
A.Sėduikis, Brockton, MA ... 10
K.Šiupinytė, Euclid, OH 10
B.Banaitis, Abington, MA 5
A.Janušonis, Woodhaven, NY 5
S.Petrulis, Omaha, NE 5
E.Slavinskas, St.Pete. FL 5
H.Sukauskas, Canada 5
R.Zylė, Richmond Hts. OH ... 5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

Eleonora Matulevičienė aukoja "Dirvai" a.a. Vytauto Matulevičiaus atminimui ir prašo prisiminti jį maldose.

Algirdas Bielskus aukoja "Dirvai" a.a. Vytauto Žmuidzino atminimui ir prašo prisiminti jį maldose.

PABIROS

Parinko S. Butvila

puskarininkius.

– Bet dabar – pamiršk!

Eilinis:

– Tamsta vade, kai aš išmetu tris-keturias "kleboniškas", prieš mane ir kapitona, kaip jūs, dreba, nes tada aš esu... generolas...

Važiuojant naktį, vairuojančiam vyrui užėjo snaudulys. Jis kreipėsi į žmoną sakydamas:

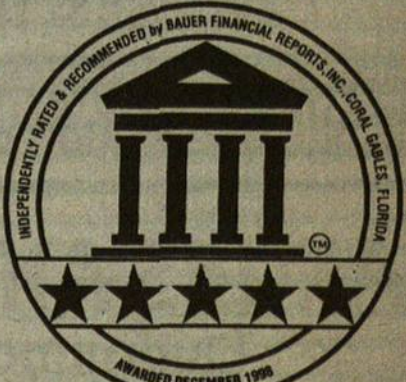
– Brangioji, pradėkime ginčytis, nes miegas tiesiog žudo mane.

* * *

Eilinis grįžo į kareivines

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. – 4:00p.p.
penktadienį ----- 9:00v.r. – 6:00p.p.
šeštadienį ----- 9:00v.r. – 12:00p.p.
sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. – 12:00p.p.

Kiekvieną taupomojų sąskaita, federalinę valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac